

บันทึกช่วงเวลาของชีวิต

RECORDING THE TIME OF LIFE

นายมารุต ถาวรรัตน์

MARUTE THAVONRUT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2561

KMITL-2018-AR-M-005-022

บันทึกช่วงเวลาของชีวิต

RECORDING THE TIME OF LIFE

นายมารุต ถาวรรัตน์
MARUTE THAVONRUT

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2561

KMITL-2018-AR-M-005-022

RECORDING THE TIME OF LIFE

MARUTE THAVONRUT

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF FINE ARTS PROGRAM IN VISUAL ARTS
FACULTY OF ARCHITECTURE
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2018
KMITL-2018-AR-M-005-022

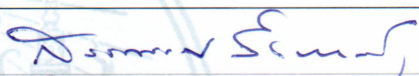
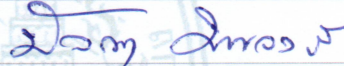
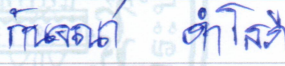
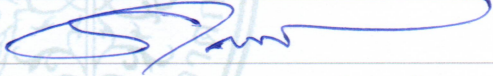

COPYRIGHT 2018

FACULTY OF ARCHITECTURE

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์   บันทึกช่วงเวลาของชีวิต
RECORDING THE TIME OF LIFE
นักศึกษา   นายมารุต ถาวรรัตน์
รหัสประจำตัว   56602005
ปริญญา   ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา   ทัศนศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์   รองศาสตราจารย์ กัญจณา คำโสภี
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม   -

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
รองศาสตราจารย์ สรรณรงค์	สิงห์เสนี	
รองศาสตราจารย์ มัลลิกา	มังกรวงษ์	
รองศาสตราจารย์ กัญจณา	คำโสภี	
รองศาสตราจารย์ คณากร	คชาชีวะ	
ดร.ดลฤทัย	ชลอมรักษ์	

วัน / เดือน / ปี ที่สอบ 13 กรกฎาคม 2561 เวลา 10.00 น.
สถานที่สอบ ภาควิชาศิลปกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์รับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อันธิกา สวัสดิ์ศรี)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

วันที่ 26 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2561

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บันทึกช่วงเวลาของชีวิต
นักศึกษา	นายมารุต ถาวรรัตน์
รหัสประจำตัว	56602005
ปริญญา	ศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์
พ.ศ.	2561
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์กันจณา คำโสภี

บทคัดย่อ

บันทึก คือ ข้อความหรือข้อมูลที่เป็นประสบการณ์ ความรู้ หรือสาระสำคัญของเรื่องราวที่ต้องการเก็บรักษา เพื่อเตือนความจำ

ข้าพเจ้าต้องการที่จะบอกเล่าประสบการณ์ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เคยได้ประสบมาในชีวิต ภาพและเรื่องราวในอดีตมักย้อนกลับมาในความคิดของเราในสภาวะใดสภาวะหนึ่งเสมอ การบันทึกเปรียบเสมือนการเก็บรักษาเรื่องราวที่ผ่านเข้ามาในชีวิตที่มีทั้งเรื่องราวที่ดี และเรื่องราวที่ไม่ดี มีทั้งความสุข ทั้งความทุกข์ ความรัก ความเจ็บป่วย และความคาดหวัง สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่เกิดขึ้นในชีวิต ข้าพเจ้าจึงใช้การบันทึกเป็นตัวแทนในการสื่อความหมายเพื่อบอกเล่าเรื่องราวและประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต การทำงานจึงเกิดจากความทรงจำ ความรู้สึกถึงภาพเหตุการณ์ที่ผ่านเข้ามาในช่วงเวลานั้นๆ มาถ่ายทอดผ่านกระบวนการทางศิลปะประกอบกับสัญลักษณ์ในการสื่อความหมายเป็นการมองชีวิตผ่านการบันทึกช่วงเวลาของชีวิต

Thesis	Recording the time of life
Student	Mr. Marute Tharvonrut
Student ID	56602005
Degree	Master of Fine Arts
Program	Visual Arts
Year	2018
Thesis Advisor	Assoc.Prof.Kunjana Dumsopee

ABSTRACT

The record is the message or information with experience, knowledge or significance of what is necessarily maintained as a reminder.

I would like to broaden my experience or what I encountered in my life. The image and story in the past always reflects in our minds in any statuses. The record seems to be maintaining the story passed into our lives considered both good things and bad things, both happiness and sadness, affection, sickness or expectation. These things are a part that comes into our lives. Therefore, I record by images to indicate and tell the story that I had experienced in my life. As a result, the operation comes from the memory and the feeling of those situations towards the art process with a symbol used to indicate “seeing life through the life record”.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความเมตตาและกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา รศ.กัณจนา คำโสภี ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะ และแสดงความเชื่อมั่นและไว้วางใจในการตัดสินใจของข้าพเจ้า พร้อมให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนถ่ายทอดให้ความรู้ ประสบการณ์ และโอกาสที่สำคัญแก่ข้าพเจ้าเสมอมา

ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาศิลปกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ทุกท่าน ที่ทุ่มเทให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และแสดงความปรารถนาดีต่อข้าพเจ้าเสมอมา

ขอขอบคุณบิดา มารดา ผู้ให้ความรักและเปิดโอกาสให้อิสระทางการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่ส่งเสริมและให้โอกาสในทุกๆ เรื่องและยังเป็นกำลังใจช่วยเหลือข้าพเจ้าในการศึกษาปริญญา มหาบัณฑิตของข้าพเจ้าครั้งนี้

สำหรับคุณประโยชน์และคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบ ให้ผู้มีพระคุณทั้งหลายของข้าพเจ้า แต่หากมีข้อผิดพลาดประการใดข้าพเจ้าขอรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

มารุต ถาวรรัตน์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญภาพ.....	VI
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	3
1.4 ขั้นตอนการสร้างสรรค์	4
บทที่ 2 อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปกรรม	5
2.1 อิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่เกี่ยวข้อง	6
2.2 สรุปอิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน.....	11
2.3 แนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	11
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์.....	12
3.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านแนวความคิด	12
3.2 การสร้างภาพร่างและพัฒนาภาพร่าง.....	13
3.3 อธิบายและวิเคราะห์ภาพร่าง.....	14
3.4 กระบวนการสร้างงาน	26
บทที่ 4 วิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค์.....	28
4.1 วิเคราะห์ผลงานโดยรวม	28
4.2 วิเคราะห์ทัศนธาตุ.....	29
4.3 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบของภาพ	37
4.4 สรุปการวิเคราะห์.....	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการสร้างสรรค์และข้อเสนอแนะ.....	45
บรรณานุกรม	47
ประวัติผู้เขียน	53

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 Sandro Chia, Mechanical Figure I,1982	7
2.2 SandroChia, SilentKnight Plight,1987	8
2.3 Katarina Vavrova Len vietor to vie.	9
2.4 Katarina Vavrova Unavenýanjel III.....	10
3.1 ภาพร่างที่ 1	14
3.2 ภาพร่างที่ 2	16
3.3 ภาพร่างที่ 3	18
3.4 ภาพร่างที่ 4	20
3.5 ภาพร่างที่ 5	22
3.6 ภาพร่างที่ 6	24
4.1 การทำงาน	30
4.2 ภาพแสดงรูปทรงที่ 1	31
4.3 ภาพแสดงรูปทรงที่ 2	31
4.4 ภาพแสดงพื้นผิว 1	32
4.5 ภาพแสดงพื้นผิว 2	32
4.6 ภาพแสดงเส้น 1.....	33
4.7 ภาพแสดงเส้น 2.....	33
4.8 ภาพแสดงพื้นที่ว่าง 1	34
4.9 ภาพแสดงพื้นที่ว่าง 2	34
4.10 ภาพแสดงน้ำหนัก 1	35
4.11 ภาพแสดงน้ำหนัก 2	35
4.12 ภาพแสดงการซ้ำ 1	36
4.13 ภาพแสดงการซ้ำ 2.....	36
4.14 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความกลมกลืน.....	38
4.15 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความหลากหลาย.....	39
4.16 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความสมดุล.....	40
4.17 ภาพแสดงการวิเคราะห์สัดส่วน	41
4.18 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความเป็นเด่น.....	42
4.19 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความเคลื่อนไหว	43
ภาคผนวก ภาพผลงาน	48

บทที่ 1

บทนำ

การมองย้อนกลับไปในอดีตของคนเรานั้น บางครั้งก่อให้เกิดความสุข บางครั้งก่อให้เกิดความทุกข์ ความทรงจำเหล่านั้นขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ในเวลาปัจจุบัน อดีตได้สร้างแรงบันดาลใจ ในจิตใจ อดีตซึ่งมีความทรงจำไม่แพ้ปัจจุบัน การบันทึกจึงเป็นเครื่องมือในการจดจำและบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สิ่งของ หรือสถานที่ผ่านประสบการณ์จากความทรงจำ บันทึก คือ ข้อความหรือข้อมูลที่เป็นประสบการณ์ หรือสาระสำคัญของเรื่องราวที่ต้องการจะเก็บความทรงจำเป็นสมบัติส่วนตัวของมนุษย์ที่แสดงสถานะความเป็นอดีตและเป็นเหมือนสิ่งบันทึกกระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบัน รักษาเพื่อเตือนความทรงจำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

การบันทึก คือ การบอกเล่าประสบการณ์ในอดีตที่มนุษย์จะได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ในปัจจุบัน ความทรงจำถูกสะสมไว้ในสมองเพื่อแสดงฐานะที่เป็นความรู้ เป็นผลของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ก็กลายเป็นความรู้ที่ได้รับการสะสมไว้ จากความรู้ก็พัฒนาเป็นความทรงจำ และจากความทรงจำก็พัฒนาเป็นความคิด

การศึกษาเกี่ยวกับระบบความจำของมนุษย์นั้น มีผู้สนใจศึกษาตั้งแต่สมัยอดีต เริ่มมีการจดบันทึกตั้งแต่สมัยกรีกโบราณ โดยเพลโต (Plato) ได้แสดงแนวคิดที่ว่าความจำของมนุษย์นั้นมีการแสดงออกมาโดยการใช้จินตนาการเป็นของตนเอง ความจำของมนุษย์สามารถเปรียบเทียบได้กับสิ่งที่ยืดหยุ่นซึ่งอิทธิพลของเพลโตได้ถูกพัฒนาโดยอริสโตเติล (Aristotle) ในสมัยต่อมากล่าวถึงการจัดวางตำแหน่งหน้าที่เกี่ยวกับความทรงจำของร่างกาย

จนกระทั่งในศตวรรษที่ 17-19 เฮอร์แมน แอบบิงเฮาส์ (Herman Ebbinghaus 1858-1909) นักปรัชญาชาวเยอรมันได้เริ่มการศึกษาทดลองเรื่องของความทรงจำด้วยวิธีการทดลองตามหลักการวิทยาศาสตร์ในประเด็นเกี่ยวกับสาเหตุความทรงจำด้วยวิธีการทดลองตามหลักการวิทยาศาสตร์ในประเด็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้ลืมไว้ว่า เกิดขึ้นจากไม่ได้มีการจดจำตั้งแต่แรกเนื่องจากไม่ได้สังเกตสิ่งกระตุ้นที่เกิดในการเรียนรู้ไม่ได้เกิดขึ้นในเวลาที่ต้องการดึงความทรงจำออกมา ทำให้ไม่สามารถนึกได้หรือการเสื่อมสลายของสิ่งที่จดจำตามกาลเวลาอันเป็นผลกระทบจากการรบกวนของข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ สามารถส่งผลต่อการจดจำสิ่งที่เป็นข้อมูลเก่าอีกทั้งการจดจำเหตุการณ์ที่มีความสุขหรือสิ่งดีๆ ในชีวิตได้มากกว่าเหตุการณ์ที่ผิดหวังหรือไม่น่ารื่นรมย์ ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า การเก็บกดหรือการจู่ใจเพื่อลืมความเจ็บปวด หรือความละเอียดจะถูกเก็บกดให้อยู่ในจิตใจได้สำนึก

ฮัล (Hall) ไนส์เซอร์ (Neisser) และเซอร์เฟรดเดอริค บาร์คเลตต์ (SirFrederick Bartlett) ได้แสดงความคิดเกี่ยวกับความจำไว้อย่างน่าสนใจ โดยฮัลมีความเชื่อว่า ความจำของมนุษย์นั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้โดยอาศัยความจำที่เกิดจากความเคยชินในการฝึกที่ได้กระทำจนกลายเป็นลักษณะนิสัย สอดคล้องกับไนส์เซอร์ ซึ่งได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับความทรงจำในเรื่องภาพติดตา (Visual memory หรือ Iconic memory) แสดงถึงภาพติดตาของมนุษย์เราจะเป็นสิ่งที่เกิดได้บ่อยครั้งมากที่สุด และภาพติดตาที่เกิดขึ้นนั้นจะมีความแตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ได้รับมา ในขณะที่เซอร์เฟรดเดอริคได้พยายามศึกษาทดลองเพื่อยืนยันถึงแนวความคิดเกี่ยวกับความทรงจำที่ถูกกล่าวถึง โดยให้กลุ่มบุคคลตัวอย่างพยายามระลึกถึงเรื่องราวต่างๆ ให้ได้มากที่สุด แต่ผลปรากฏว่า กลุ่มบุคคลตัวอย่างไม่สามารถระลึกถึงเรื่องราวต่างๆ ได้ถูกต้องตามความเป็นจริงทั้งหมด

จากประวัติการของความทรงจำที่ผ่านมา แสดงให้เห็นถึงความทรงจำของมนุษย์เป็นเรื่องราวที่เกิดเป็นพฤติกรรมที่แสดงว่า มนุษย์มีความสามารถที่จะนำเอาสิ่งที่เรียนรู้และมีประสบการณ์ในอดีตมาใช้ในขณะปัจจุบัน

ความทรงจำแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท

1. การปะติดปะต่อเหตุการณ์ที่ผ่านมา (Redintegrative Memory) คือ การระลึกถึงเหตุการณ์ต่างๆ ในอดีตที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อได้รับการกระตุ้นจากเหตุการณ์บางอย่างที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ในอดีตนั้น
2. การจำได้ (Recognition) คือ ความรู้สึกที่เคยประสบ หรือคุ้นเคยกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาก่อน เมื่อประสบกับสิ่งเหล่านั้นเป็นครั้งที่สองก็จำได้
3. การระลึกได้ (Recall) คือ ความสามารถระลึกถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมาในอดีตได้อีกครั้งโดยไม่จำเป็นต้องอาศัยสิ่งหนึ่งสิ่งใดมากระตุ้นหรือชักนำ แต่จะนึกได้ทันทีเมื่อต้องการ
4. การทำซ้ำ (Relearning) คือ การกระทำสิ่งต่างๆ ซ้ำๆ เพื่อให้สิ่งที่ต้องการจำติดอยู่ในความทรงจำ

ความทรงจำแบ่งได้เป็น 3 ระบบ คือ

1. ความทรงจำชั่วคราว (Immoderate Memory) เกิดขึ้นในเวลา 2-3 วินาทีหรือนาที แล้วเปลี่ยนเป็นความทรงจำระยะสั้น
2. ความทรงจำระยะสั้น (Short-term Memory หรือ Recent Memory) เกิดขึ้นเป็นวันหรือเป็นสัปดาห์ และในที่สุดก็จะลืม
3. ความทรงจำระยะยาว (Long-term Memory หรือ Remote Memory) เป็นความทรงจำที่เก็บไว้นานเป็นเดือนเป็นปี สามารถที่จะระลึกถึงได้แม้เมื่อเวลาผ่านไปนานๆ ความทรงจำชนิดนี้ลืมได้ยาก

จากประเภทและระบบความทรงจำดังกล่าว ทำให้เข้าใจถึงการรับรู้ของมนุษย์ที่อาศัยความทรงจำสร้างความสามารถในการเรียนรู้ ความทรงจำเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับมนุษย์ เพื่อใช้เชื่อมโยงอดีตเข้ากับปัจจุบัน และคาดหมายอนาคต เพื่อระลึกทบทวนความรู้สึกที่กระตุ้นเตือนความคิดจากความสำคัญในประเด็นของความทรงจำที่แสดงสถานะความเป็นอดีตและเป็นเหมือนสิ่งที่ยังมีชีวิต เพื่อใช้เป็นประสบการณ์แสดงความคิด อีกทั้งคุณค่าของการเข้าถึงความสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ

ความจำของมนุษย์มักเกิดจากความเข้าใจของแต่ละบุคคล ความเข้าใจดังกล่าวจะมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงในแต่ละบุคคล การจำโดยความเข้าใจนี้เป็นความจำที่จะต้องอาศัยความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ และจะต้องมีความสามารถในการมองความสัมพันธ์นั้นๆ สิ่งใดก็ตามเมื่อเข้าสู่ระบบความจำแล้วมักจะมีการสะสมอยู่ในร่องของสมอง และเมื่อใดก็ตามที่ข้อมูลดังกล่าวได้รับการเร้าจากสิ่งเร้าภายนอกเรียบร้อยแล้ว สิ่งที่จะสะสมอยู่ในร่องสมองจะมีกระบวนการที่เรียกว่า “จำได้” ถ้ายทอดไปยังสิ่งเร้าภายนอกอีกทีหนึ่ง สิ่งใดก็ตามที่ถูกสะสมอยู่ในความทรงจำมักจะเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยากต่อการลืม

1.2 วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

1.2.1 เพื่อต้องการถ่ายทอดแนวความคิดที่แสดงเนื้อหาเกี่ยวกับการบันทึกเรื่องราวและประสบการณ์ ในรูปแบบผลงานภาพพิมพ์สีผสม 2 มิติ

1.2.2 เพื่อแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของช่วงเวลาที่มีความสำคัญต่อชีวิต

1.2.3 เพื่อเป็นการศึกษา ค้นคว้า และทำความเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ตลอดจนพัฒนาเทคนิค การทำงานและรูปแบบเฉพาะตนสำหรับการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะในอนาคต

1.3 ขอบเขตของโครงการ

1.3.1 เนื้อหาของผลงานแสดงถึงความรู้สึกจากประสบการณ์ในชีวิตจากความทรงจำในอดีตที่ผ่านเข้ามา

1.3.2 แนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานมีลักษณะของภาพสัญลักษณ์ (Symbol) ที่อาศัยการสร้างภาพตัวแทน (Representation)

1.3.3 กรรมวิธี เป็นผลงานภาพพิมพ์เทคนิคผสม

1.3.4 วิทยานิพนธ์ชุดนี้ประกอบไปด้วยงานภาพพิมพ์จัดวาง จำนวน 5 ชุด

1.4 ขั้นตอนการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการจะบอกเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในความทรงจำผ่านกระบวนการบันทึก เพื่อเตือนความจำในช่วงเวลาหนึ่งของชีวิต การบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ข้าพเจ้าได้สังเกตและจดจำทำความเข้าใจและบันทึกความทรงจำให้ออกมาเป็นภาพของสัญลักษณ์และรูปทรงเป็นเสมือนการจำลองภาพเหตุการณ์เพื่อสื่อสารถึงเรื่องราวและประสบการณ์ในชีวิตของข้าพเจ้า ผ่านทางวิธีการสร้างสรรค์ภาพพิมพ์สื่อผสม

1.4.1 ข้าพเจ้ารวบรวมเนื้อหาข้อมูลจากประสบการณ์ ที่ได้จากสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตนำมาสร้างสรรค์ เพื่อใช้อ้างอิงในการสร้างรูปแบบผลงาน

1.4.2 เมื่อข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจจึงนำมาวิเคราะห์ให้เกิดมโนภาพขึ้นมาอย่างคร่าวๆ ผ่านภาพร่างด้วยดินสอ สร้างฉากเหตุการณ์เพื่อบอกเล่าตัวงานตั้งแต่ต้นจนจบ

1.4.3 พอได้ต้นแบบภาพร่างแล้วนำมาสร้างแยกย่อยระหว่างภาพที่มีเนื้อหาพื้นที่บรรยากาศและตัววัตถุ คาแรคเตอร์ต่างๆ ในงานสร้างเป็นงานภาพพิมพ์หลายๆ อิริยาบถเพื่อนสร้างภาพของตัวแทนนั้น ๆ เพื่อสะดวกในการจัดวางภาพ

บทที่ 2

อิทธิพลที่ได้รับจากงานศิลปกรรม

ความทรงจำในอดีตเป็นความจริงที่ว่าคนเราและสังคมมักจะคิดคำนึงถึงและจินตนาการถึงประสบการณ์ของการมองย้อนอดีต และการโหยหาอดีตก็เป็นส่วนสำคัญในโครงสร้างของแต่ละคน เช่นเดียวกับสังคม ซึ่งเป็นภาพสะท้อนในระดับองค์กรรวมผู้คนและสังคมต่างก็โหยหาหรือย้อนกลับไปหาอดีต เพราะอดีตมีพลังอย่างมหาศาลต่อความรู้สึกและจินตนาการ ทั้งนี้ เพราะไม่มีใครย้อนเวลากลับไปสู่โลกของอดีตได้ ดังนั้น การโหยหาหรือถวิลหาในรูปแบบต่างๆ จึงเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถกระทำได้ และมักจะกระทำอยู่เสมอจนกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต (พัฒนา กิตติอาษา, 2546, น.6)

พัฒนา กิตติอาษา (2546, น.10) กล่าวเสริมว่า ประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ชีวิต โดยเฉพาะประสบการณ์ในอดีต เป็นฐานที่สำคัญของการโหยหาอดีต ประสบการณ์ตรงนี้เองเป็นวัตถุดิบของการโหยหาเป็นพื้นที่ของความคิดคำนึงและจินตนาการ รวมทั้งเป็นที่มาของแรงบันดาลใจ ประสบการณ์โหยหาอดีตของมนุษย์มีลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งคล้ายกับประสบการณ์ชีวิตและจิตวิญญาณที่มิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault) เรียก “ประสบการณ์ของสิ่งที่เป็นไปไม่ได้” ซึ่ง ฟูโกต์เรียกประสบการณ์ดังกล่าวในการอธิบายปรากฏการณ์ทางปรัชญาที่เกิดจากแรงสั่นสะเทือนของความคิดเรื่องความตายของพระเจ้า (The death of god) อาการถวิลหาอดีตไม่ได้ส่งผลกระทบในวงกว้างหรือรุนแรงระดับนั้น แต่เราอาจอนุมานได้ว่าเราถวิลหาอดีตก็เพราะ “มันเป็นไปไม่ได้ที่จะย้อนกลับไปหาอดีตในโลกความเป็นจริงนอกเสียจากสร้างหรือจำลองมันขึ้นมาในรูปแบบของเรื่องเล่าและความทรงจำในรูปแบบต่างๆ

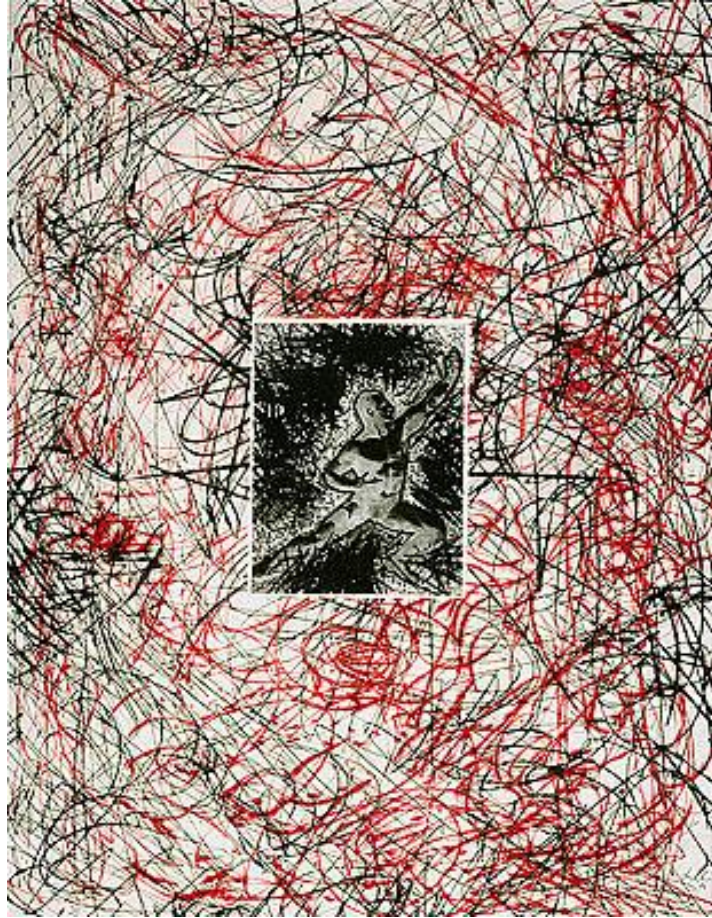
ที่มาในการนำเสนอผลงานภาพพิมพ์เทคนิคผสมหัวข้อ “Recording the time of life” ชุดนี้ เกิดขึ้นจากความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกในอดีต การโหยหาเรื่องราวที่มีความประทับใจ การสร้างภาพจินตนาการจากความทรงจำในอดีตความต้องการของตนเองที่จะบอกเล่าประสบการณ์หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เคยได้ประสบมาในชีวิต โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงบางอย่างเกิดขึ้นในชีวิต ประสบการณ์ที่มีผลต่ออารมณ์และความรู้สึก ซึ่งมีทั้งความประทับใจหรือสะท้อนต่อจิตใจเป็นอย่างมาก ข้าพเจ้าจึงอยากถ่ายทอดประสบการณ์นั้นๆ ออกมาในงานศิลปะ จึงเกิดเป็นผลงานศิลปะภาพพิมพ์เทคนิคผสมชุด “Recording the time of life” หรือ “บันทึกช่วงเวลาของชีวิต”

2.1 อิทธิพลในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่เกี่ยวข้อง

การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชุด “Recording the time of life” ได้รับแรงบันดาลใจมาจากเรื่องราวในชีวิตประจำวัน จากการจดบันทึกเรื่องราวต่างๆ ที่ประสบพบเจอทำให้ได้แรงบันดาลใจว่าศิลปะสามารถถ่ายทอดความทรงจำของคนเราได้มากน้อยเพียงใด จึงได้ศึกษาเรื่องของความจำกับการสร้างงานศิลปะ และการพัฒนาแนวทางการคิดของการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินที่อ้างอิงถึงการสร้างภาพตัวแทน การนำเอาความทรงจำเรื่องราวของตนเองมาถ่ายทอดในผลงาน หรือการสนใจในความเชื่อปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับจิตวิญญาณมากล่าวถึงในปัจจุบัน

ผลงานศิลปะที่สร้างสรรค์ขึ้นช่วงปีคริสต์ศักราช 1980 ถึงปัจจุบัน โดยกลุ่มศิลปินหัวก้าวหน้าในประเทศอิตาลี แสดงแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานที่พัฒนามาจากงานในยุคใดก็ได้ที่ศิลปินรุ่นใหม่มองไปยังรุ่นก่อน และพัฒนารูปแบบเทคนิคเรื่องราวนั้นๆ ขึ้นมา เป็นกลุ่มศิลปินที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการสร้างแนวความคิดโดยมุ่งเน้นไปที่เนื้อหาสาระการแสดงออกทางด้านจิตใจที่เกี่ยวข้องกับโลกยุคหลังสมัยใหม่ที่กล่าวถึงการล่มสลายทางวัฒนธรรมและสภาพจิตใจ การตั้งคำถามถึงวิธีสร้างสรรค์ที่แสดงความเป็นเฉพาะตัว ใช้วิธีแสดงออกอย่างตรงไปตรงมาและรุนแรง เพื่อถ่ายทอดแนวความคิดและประสบการณ์ของศิลปิน ประกอบกับความสนใจในงานศิลปะรูปทรง (Figurative art) ที่อาศัยการวาดภาพบนผืนผ้าใบ แผ่นไม้ หรือกระดาษ ที่รับอิทธิพลและพัฒนามาจากผลงานศิลปินในอดีตและปัจจุบัน ศิลปินที่ได้รับแรงบันดาลใจที่กล่าวถึงในที่นี้คือ ซานโดร เคีย (Sandro Chia) และ Katarina Vavrova

2.1.1 ซานโดร เคีย (Sandro Chia)

ภาพที่ 2.1 Sandro Chia, Mechanical Figure I, 1982

ซานโดร เคีย เกิดที่เมืองฟลอเรนซ์ เมื่อวันที่ 20 เมษายน ค.ศ. 1946 เข้าศึกษาที่สถาบันศิลปะอัคคาเดเมีย เดลเล เบลเล อาร์ติ (Accademia di Belle Arti) ของเมืองฟลอเรนซ์ การเดินทางไปในหลายประเทศทั้งอินเดีย ตุรกี และทั่วทวีปยุโรปส่งผลให้งานของเคียเริ่มมีแนวทางการสร้างสรรค์ที่ชัดเจนที่อาศัยการอ้างอิงจากจิตรกรรมแบบดั้งเดิมของกรุงโรม แต่พัฒนาเพื่อสร้างความร่วมสมัยทั้งแนวคิดที่ใช้ประเด็นการเหยียดและเนื้อหาที่สอดแทรกวิถีชีวิตปัจจุบันสามารถดึงดูดความสนใจจากนักวิจารณ์ทั้ง อิตาลีและยุโรป

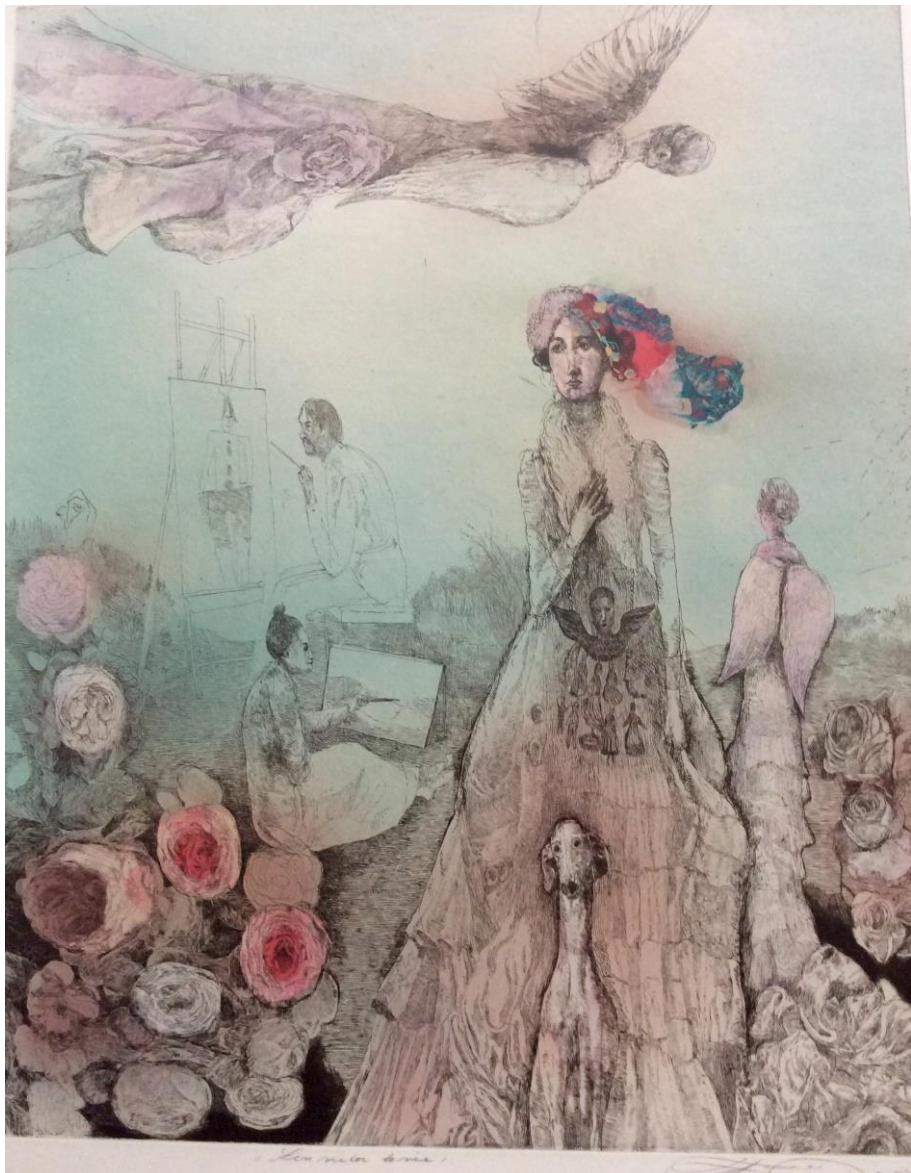

ภาพที่ 2.2 Sandro Chia, Silent Knight Plight, 1987

ซานโดร เคีย ได้นำเสนอรูปแบบศิลปะรูปทรงที่พัฒนามาจากการศึกษางานวรรณกรรมและศิลปะท้องถิ่น ที่สร้างความรู้สึถึงการให้ความสำคัญกับความเป็นมนุษย์ กิจกรรมที่แสดงผ่านลักษณะท่าทางรวมถึงการมีชีวิตอยู่ในแต่ละช่วงเวลา อีกทั้งแนวคิดการสร้างสรรค์ที่อาศัยการผสมผสานรูปแบบประเพณีดั้งเดิมที่มุ่งเน้นไปในการถ่ายทอดความงดงามในโลกของอุดมคติกับรูปแบบสมัยใหม่ที่อาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งให้ผลทางสายตาไปในทางทิศทางเดียวกัน อีกทั้งนำเสนอโครงสร้างภายในผลงานที่อาศัยการทับซ้อนของรูปทรงที่ไม่ได้เกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกันมาเชื่อมโยงนำเสนอร่วมกัน โดยเคียอาศัยแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานจากการพยายามนำเอารูปแบบกรรมวิธีสร้างสรรค์ของศิลปินในอดีตมาพัฒนา เพื่อแสดงถึงความประทับใจต่อความเจริญที่เกิดขึ้นและเพื่อการดำรงอยู่ของภาษาในงานจิตรกรรม

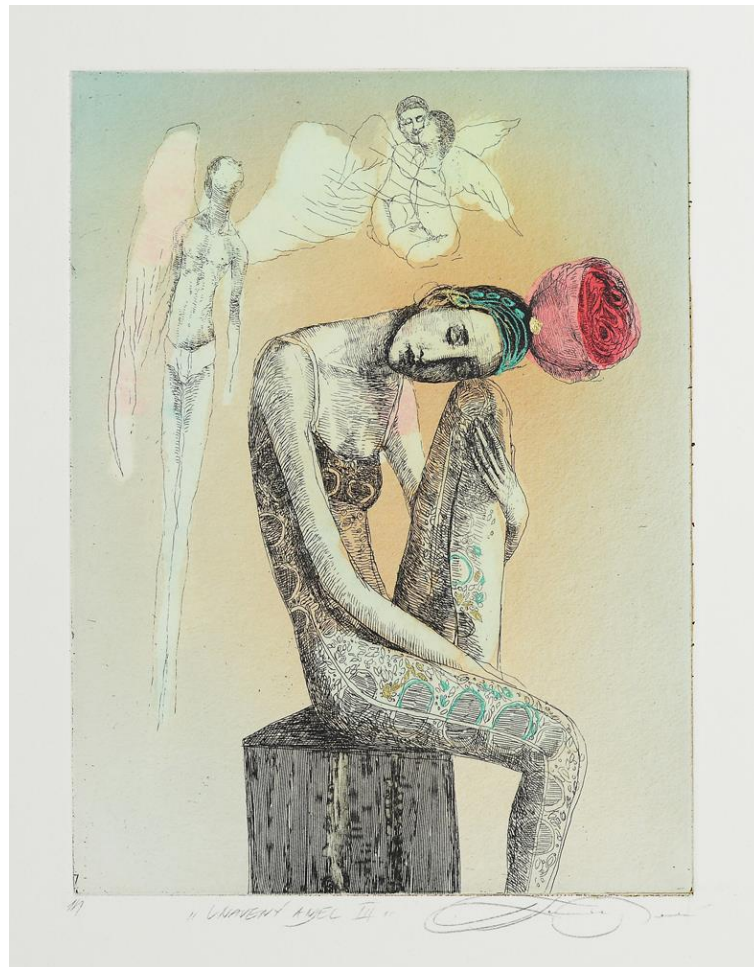
2.1.2 Katarina Vavrova

เป็นจิตรกร และศิลปินภาพพิมพ์ ผลงานของเธอจะสร้างจากจินตนาการอ้างอิงจากสิ่งมีชีวิต แสดงออกในรูปแบบของผู้หญิงที่บอบบางโดยได้รับแรงบันดาลใจจากศิลปะประเพณีในยุคกลางของยุโรปที่มีความน่าอัศจรรย์และใช้สัญลักษณ์ในการแสดงออกถึงความหมาย ผลงานของเธอใช้สีเพื่อถ่ายทอดการแสดงออกของตัวงานเพื่อขับเคลื่อนความรู้สึกของผู้ชม

ภาพที่ 2.3 Katarina Vavrova Len vietor to vie.

ผลงานภาพพิมพ์ของ Vavrova พิมพ์ครั้งละ 50-70 ชิ้น ในการพิมพ์แต่ละครั้งจะถูกสร้างผ่านกระบวนการ Etching ในการทำงานของเธอมีความละเอียดอ่อนในเรื่องของคุณภาพ เธอทำงานถึงหลายปีเพื่อให้มั่นใจในคุณภาพในการพิมพ์งานของเธอ ผลงานของเธอมิรายละเอียดที่มีความลึกซึ้งขององค์ประกอบและทัศนธาตุ โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากศิลปะประเพณีของยุโรปกลาง นำมาพัฒนาเอกลักษณ์ของงานในตัวผู้หญิงของเธอร่วมกับความทรงจำอันมีความเป็นตัวของตัวเอง และการพิมพ์ในแต่ละครั้งก็จะมีเอกลักษณ์ของงานในแต่ละชิ้นที่เฉพาะตัว

ภาพที่ 2.4 Katarina Vavrova Unavený anjel III.

2.2 สรุปอิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน

จากการที่ได้ศึกษาทำความเข้าใจในผลงานศิลปิน ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ถึงที่มาของการสร้างสรรค์ กระบวนการของการทำงานของศิลปินแต่ละท่านมีเส้นทางการสร้างสรรค์และภาษาในการแสดงออกที่มีเอกลักษณ์มาก ทั้งในด้านที่มา อารมณ์ความรู้สึกของภาพที่ศิลปินแสดงออกมาทำให้เกิดแรงบันดาลใจและสาระของการสร้างเนื้อหาประเด็นต่างๆ เพื่อใช้ในการศึกษาอ้างอิง ศิลปินแต่ละท่านที่หยิบยกมานั้นมีเนื้อเรื่องของการแสดงออกอยู่ภายใน โดยสร้างภาษาใหม่ๆ สร้างสัญลักษณ์ใหม่ที่มีรูปแบบเฉพาะตัวผ่านการเล่าเรื่องราวตามยุคสมัยของตัวศิลปินเอง

2.3 แนวความคิดในการสร้างสรรค์

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน ได้มาจากการบันทึกเรื่องราวที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ความทรงจำและความรู้สึกถึงภาพของเหตุการณ์ที่ผ่านช่วงเวลานั้นๆ มานำเสนอโดยใช้สัญลักษณ์เป็นภาพแทนเพื่อสื่อความหมาย เพื่อเล่าเรื่องราวที่ผ่านเข้ามาในชีวิต เป็นการมองชีวิตผ่านบันทึกประสบการณ์ส่วนตัว

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ ในหัวข้อ “Recording the time of life” เป็นการทำงานภายใต้ความทรงจำจากเหตุการณ์และประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตในช่วงเวลาหนึ่งของข้าพเจ้า ที่มีทั้งเรื่องที่ดีและไม่ดี มีทั้งความสุขและความทุกข์ ความรัก ความเจ็บป่วย นำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานภาพพิมพ์เทคนิคผสมเพื่อเป็นเครื่องเตือนความทรงจำกับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนำเสนอผลงานโดยผ่านสัญลักษณ์และการจัดวางองค์ประกอบที่ใช้สื่อสารความคิด ความรู้สึก และอารมณ์เป็นตัวแทนความหมายที่แสดงออกจากความทรงจำและความรู้สึกของข้าพเจ้าต่อเหตุการณ์นั้นๆ เป็นผลงานทั้งหมดจำนวน 6 ชิ้นสำหรับการสร้างเค้าโครงภาพร่างและการพัฒนาภาพร่างที่สมบูรณ์นำไปสู่รูปแบบที่ชัดเจน น่าสนใจ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวเพื่อการสร้างสรรค์ผลงานที่สามารถสื่อถึงความทรงจำของตนเอง

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านแนวความคิด

หลังจากค้นคว้าหาข้อมูลแล้ว ข้าพเจ้านำเอาข้อมูลเหล่านั้นมาสร้างเป็นภาพร่างด้วยการนำมาจัดวางในลักษณะต่างๆ และใช้สัญลักษณ์เข้ามาจัดการ และข้าพเจ้าได้นำมาเป็นต้นแบบในการสร้างสรรค์โดยนำมาจัดองค์ประกอบให้มีความแปลกใหม่ทั้งรูปแบบและเนื้อหาเพื่อให้ได้ภาพร่างที่ตรงกับเรื่องราวที่ต้องการจะสื่อสารให้เป็นไปตามความต้องการของข้าพเจ้า ภาพร่างที่สร้างขึ้นมานั้นมีจำนวนทั้งหมด 6 ชุด ซึ่งในแต่ละชุดจะนำมาสร้างเป็นผลงานจริงด้วยเทคนิคภาพพิมพ์ร่องลึก (Etching) ผลงานแต่ละชิ้นได้มีการปรับเปลี่ยนแก้ไขเพิ่มเติมจากภาพร่างเพื่อให้ผลงานเกิดความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การบันทึก คือ การบอกเล่าประสบการณ์ในอดีตที่มนุษย์จะได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ในปัจจุบันความทรงจำถูกสะสมไว้ในสมองเพื่อแสดงฐานะที่เป็นความรู้ เป็นผลของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ก็กลายเป็นความรู้ที่ได้รับการสะสมไว้ จากความรู้ก็พัฒนาเป็นความทรงจำ และจากความจำก็พัฒนาเป็นความคิด

3.2 การสร้างภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง

3.2.1 แรงแบบตาลใจ

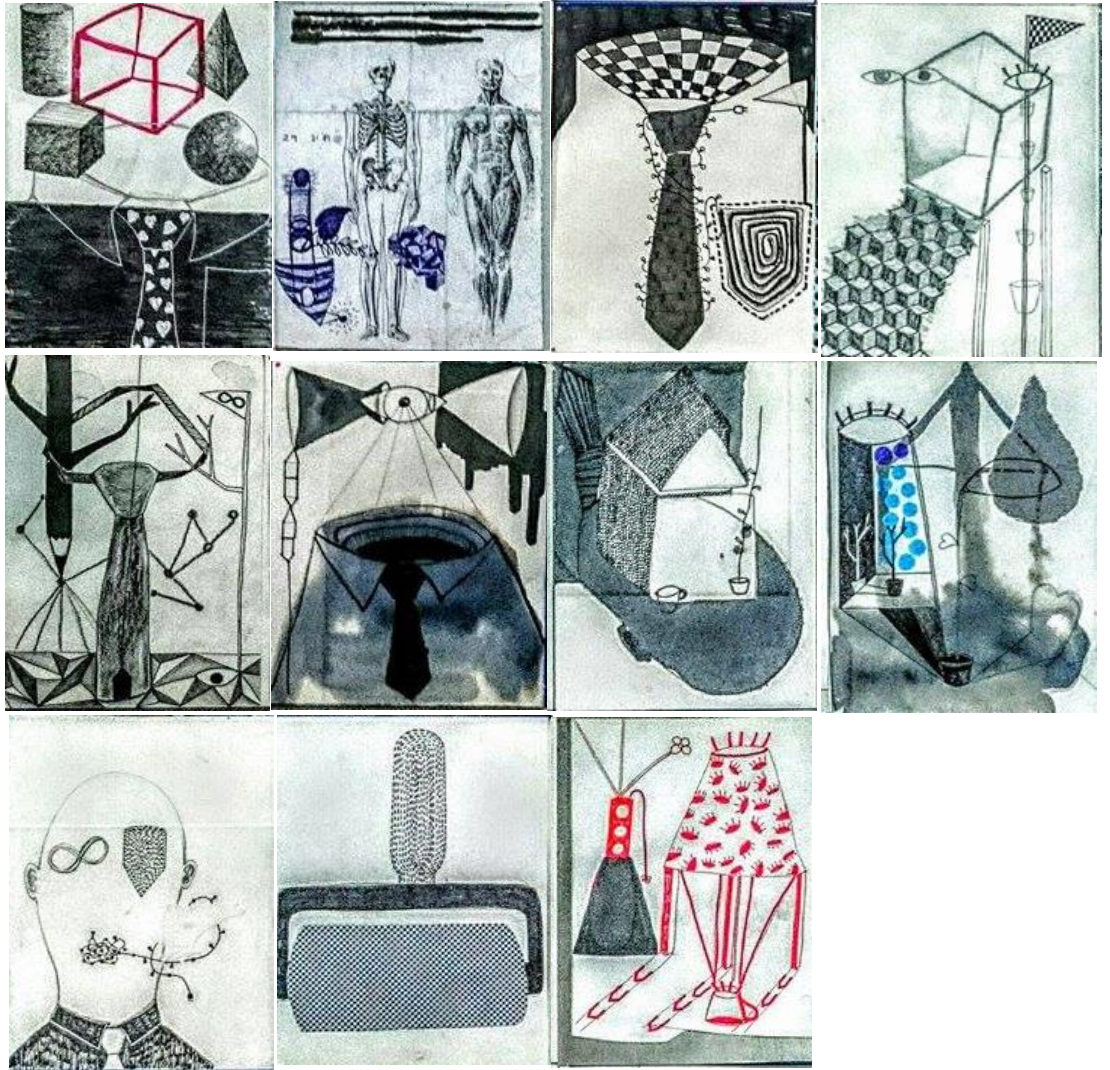
ข้าพเจ้าสนใจการบันทึกเพื่อบอกเล่าเรื่องราวและประสบการณ์ที่นำมาสร้างพื้นที่ความเป็นส่วนตัว และคาแรคเตอร์ที่มีความหมายเพื่อสื่อสารถึงความทรงจำเพื่อนำมาถ่ายทอดผ่านการรับรู้ในรูปแบบของภาพตัวแทนโดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงบางอย่างเกิดขึ้นในชีวิต การบันทึกคือการบอกเล่าประสบการณ์และความทรงจำในอดีตและปัจจุบันการโยยหาเรื่องราวที่มีความประทับใจ ข้าพเจ้ามองว่าการใช้ชีวิตในแต่ละวันมีความสำคัญ และการทำความเข้าใจในชีวิตของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันในแต่ละบุคคล

3.2.2 การสร้างภาพร่าง

ข้าพเจ้าบันทึกภาพร่างลงสมุดเวลาเราสนใจหรือผ่านเรื่องราวที่ข้าพเจ้าสนใจ การบันทึกช่วงเวลาของความคิดในตอนนั้นๆ จากนั้นเวลาคิดหรือสร้างผลงาน ภาพร่างเหล่านี้ก็เปรียบเสมือนอุปกรณ์ที่คอยเชื่อมต่อเรื่องราวที่ต้องการจะสื่อสาร หรือเล่าประสบการณ์ในอดีตที่ข้าพเจ้าได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ เป็นผลของประสบการณ์แล้วจึงนำมาสร้างเป็นภาพร่างที่มีความน่าสนใจ การสร้างภาพร่างในงานชุดนี้ข้าพเจ้าได้ใช้ภาพของสัญลักษณ์นำมาสร้าง และจัดวางองค์ประกอบศิลปะที่ใช้สื่อสารความคิด ความรู้สึก อารมณ์ สำหรับการสร้างภาพร่างและพัฒนาภาพร่างที่สมบูรณ์นำไปสู่รูปแบบที่ชัดเจน เพื่อการสร้างผลงานภาพพิมพ์ที่สามารถสื่อสารกับตัวเองและสังคมได้อย่างมีคุณค่า

3.3 อธิบายและวิเคราะห์ภาพร่าง

3.3.1 ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพที่ 3.1 ภาพร่างที่ 1

ผลงานภาพร่างชุดที่ 1 เกิดจากการต้องการถ่ายทอดความรู้สึกที่มีต่อประสบการณ์ในการทำงานในแต่ละวันที่มีทั้งดี ที่มีความสุขและความทุกข์ในแต่ละวัน ตัวภาพร่างในชุดนี้นำเสนอในลักษณะของสัญลักษณ์ที่กำหนดขึ้น เช่น เสื้อผ้า เนคไท สิ่งของที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นภาพตัวแทนการใช้ชีวิตในการทำงาน และแสดงนัยยะของการยึดติดที่ผูกติดอยู่กับตัวตนที่ใช้ประสบการณ์จริงมาเป็นข้อมูลสำหรับการสื่อสาร

ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นกับภาพร่างในชุดที่ 1 คือ การใช้สัญลักษณ์ และภาพแทนที่มีความเป็นส่วนตัวจึงทำให้เกิดคำถามถึงความจำเป็นที่ต้องหยิบยกมาใช้และรับรู้ การเข้าถึงความหมาย ความรู้สึกที่แสดงผ่านสัญลักษณ์ดังกล่าว รวมถึงความชัดเจนในประเด็นสำหรับการนำเสนอที่ต้องการ

3.3.2 ภาพร่างขั้นที่ 2

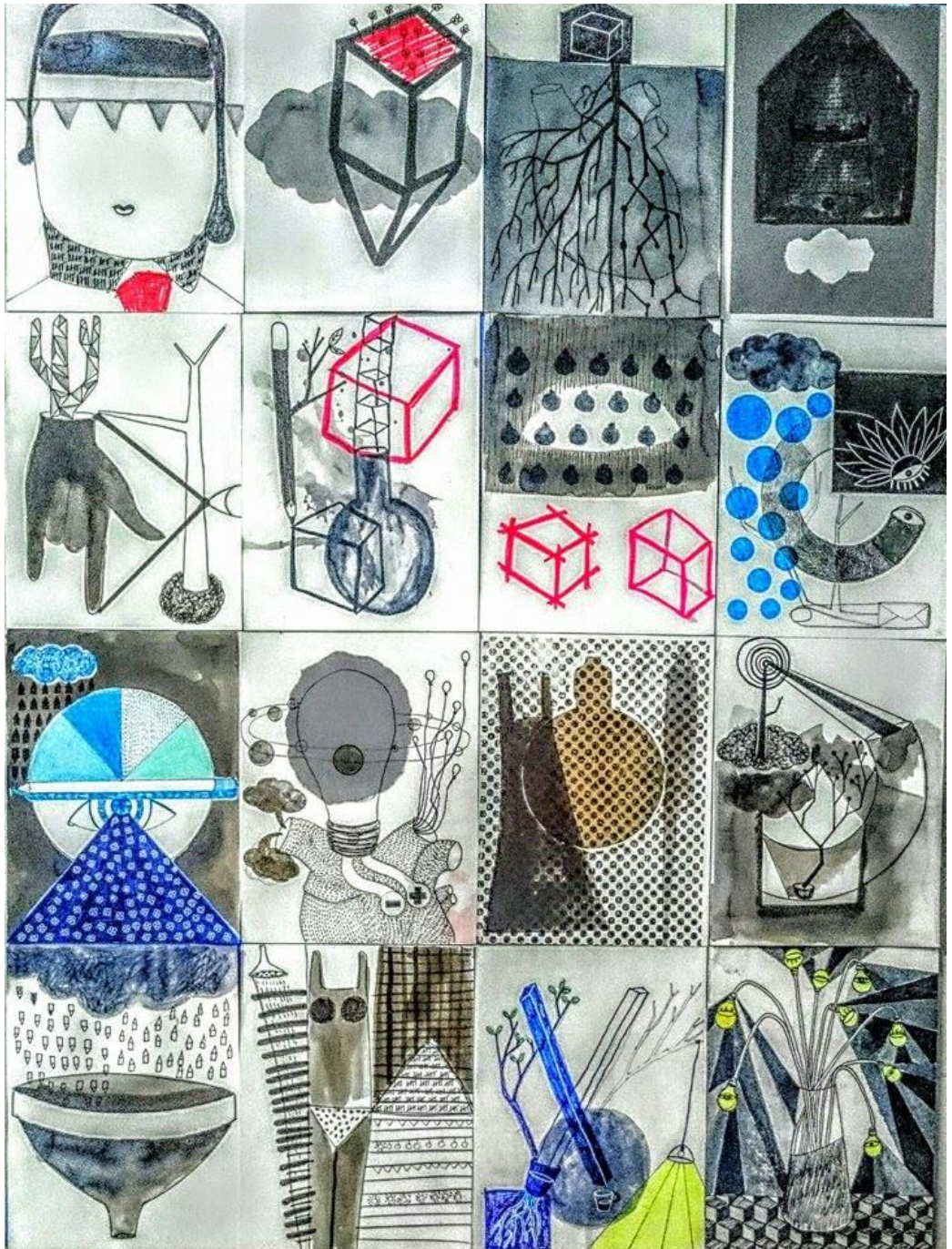

ภาพที่ 3.2 ภาพร่างที่ 2

ผลงานภาพร่างชุดที่ 2 เกิดขึ้นจากการพัฒนาต่อยอดทางความคิดจากการสร้างสรรค์ผลงานภาพร่างชุดแรก โดยการปรับวิธีการเลือกใช้กิจกรรมและสัญลักษณ์ส่วนตัว อาทิ กิจกรรมที่ใช้เพื่อการสื่อสารกับความรู้สึกผูกพันภาพความทรงจำที่ผ่านเข้ามา การเลือกใช้ภาพแทนมาบอกเล่าเรื่องราวที่มีต่อความรู้สึก ในลักษณะของการลดทอนการใช้สัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวเพื่อขยายเรื่องราวการรับรู้สำหรับผู้ชมให้เกิดขึ้นในผลงาน ผลงานในชุดที่ 2 จะบอกเล่าถึงประสบการณ์และความรู้สึกที่มีต่อความสัมพันธ์ภายในจิตใจ โดยใช้ภาพสัญลักษณ์รูปปลาทองมาเป็นตัวแทนของสิ่งที่ดำเนินไปในแต่ละวัน

ปัญหาที่พบในการสร้างสรรค์ผลงานภาพร่างชุดที่ 2 คือการเลือกรูปแบบในการสร้างความรู้สึกที่น่าสนใจและการสร้างความรู้สึกให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการจะสื่อและวิธีการจัดวางองค์ประกอบให้สอดคล้องกับความรู้สึกถึงภาพความทรงจำที่ต้องการนำเสนอ และการใช้สัญลักษณ์ให้มีความสอดคล้องกับเรื่องราวที่ต้องการที่จะสื่อสาร

3.3.3 ภาพร่างขั้นที่ 3

ภาพที่ 3.3 ภาพร่างที่ 3

ผลงานภาพร่างชุดที่ 3 เกิดจากประสบการณ์ของการเดินทางที่ต้องการนำเสนอรูปทรงใหม่ในผลงาน เพื่อที่จะเชื่อมโยงความรู้สึกกับประสบการณ์และความรู้สึกกับความทรงจำที่ผ่านเข้ามาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสถานที่ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกที่หลากหลายที่ส่งผลกระทบต่ออันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในความรู้สึก โดยอาศัยการสร้างภาพตัวแทนแสดงความรู้สึกผ่านลักษณะท่าทาง รูปทรง รวมถึงการจัดวางเป็นเรื่องราวจากมโนภาพของความทรงจำและจินตนาการที่เกิดขึ้นจากความรู้สึกที่ผ่านเข้ามาเป็นการต่อยอดจากประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาเลือกใช้ภาพแทนที่มีเนื้อหาที่หลากหลายเพื่อให้แสดงสาระของการเดินทางไปสู่รูปแบบที่มีความสมบูรณ์

ปัญหาที่พบในการสร้างสรรค์ผลงานภาพร่างชุดที่ 3 คือ การพยายามนำสัญลักษณ์ใหม่เข้ามาใช้แล้วเกิดความแตกต่างจากภาพร่างชุดก่อน การนำสัญลักษณ์มาใช้แสดงผลทางความรู้สึกที่แสดงออกมาให้ตรงกับเรื่องราวที่ต้องการจะสื่อสาร ประกอบกับการเลือกใช้สัญลักษณ์ให้ตรงประเด็น

3.3.4 ภาพร่างขั้นที่ 4

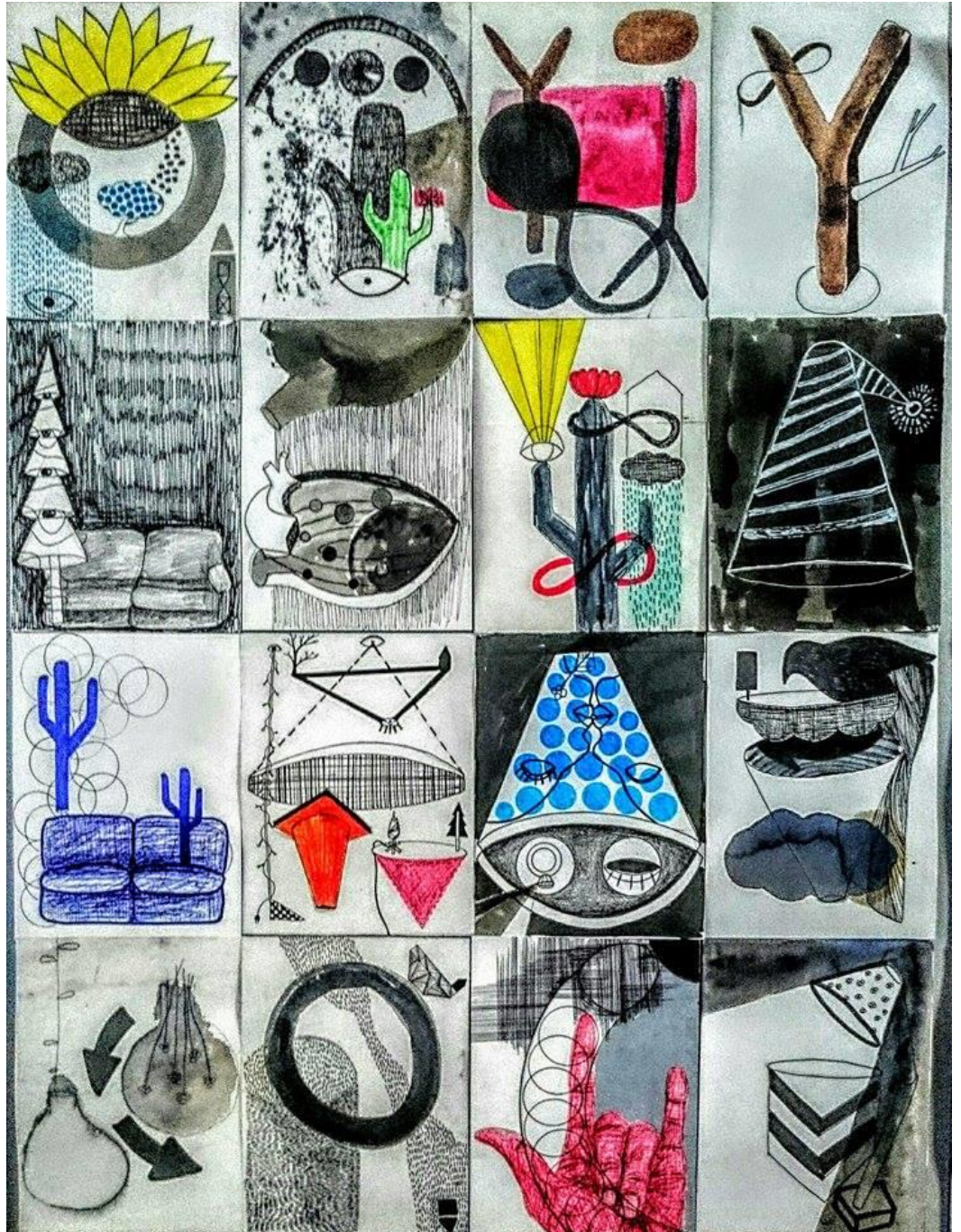

ภาพที่ 3.4 ภาพร่างที่ 4

ผลงานภาพร่างชุดที่ 4 เกิดจากประสบการณ์ที่มุ่งประเด็นไปที่ความทรงจำกับความสัมพันธ์ต่อความรัก ความต้องการ ความรู้สึก ที่เกิดจากประสบการณ์และการแสดงออกให้เห็นถึงการใช้ชีวิต นำมาสร้างให้เกิดเป็นความสัมพันธ์ในรูปแบบของสัญลักษณ์โดยอาศัยการพัฒนารูปแบบให้ตรงกับเรื่องราวที่ต้องการจะบอกเล่าความสัมพันธ์ที่มีต่อความรัก เพื่อแสดงนัยยะจากผลกระทบของการ ยึดติดกับความสุขที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ที่มีต่อความรักในอดีตที่ผ่านมา ประกอบกับการเลือกใช้สัญลักษณ์เช่น รูปผู้หญิง รูปหัวใจ แสดงความรู้สึกและอารมณ์ที่ต้องการนำเสนอได้อย่างชัดเจน

ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการพัฒนาผลงานภาพร่างชุดที่ 4 คือ การจัดการเรื่ององค์ประกอบในผลงาน ความชัดเจนที่เกิดขึ้นระหว่างผลงานภาพร่างกับเนื้อหา อันเกิดจากสาระที่ต้องการนำเสนอ และความพยายามบรรยายเรื่องราวที่เกิดขึ้นระหว่างความสัมพันธ์มากเกินไป อีกทั้งการใช้สัญลักษณ์ซ้ำกัน

3.3.5 ภาพร่างขั้นที่ 5

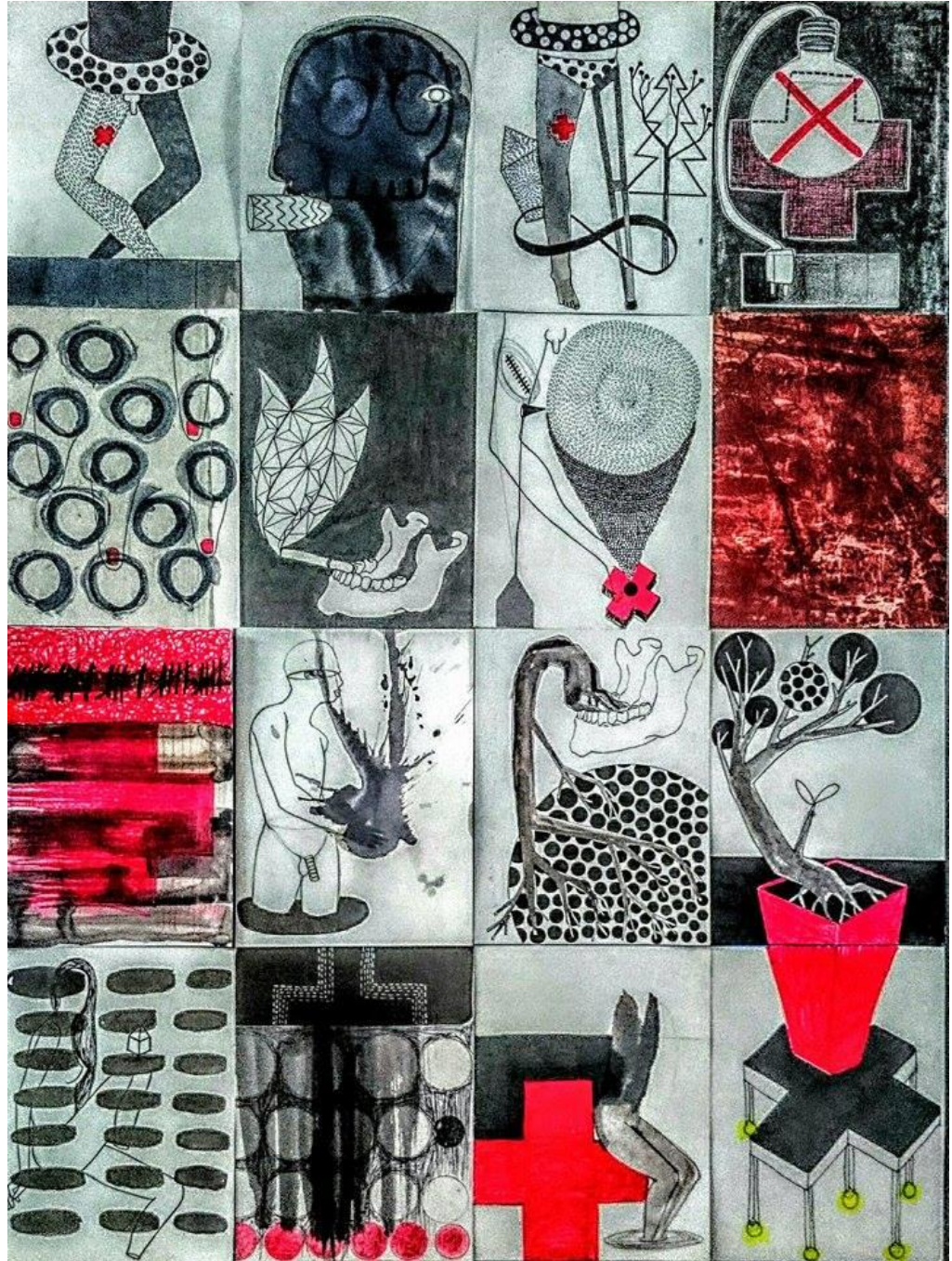

ภาพที่ 3.5 ภาพร่างที่ 5

ผลงานภาพร่างชุดที่ 5 เกิดจากเรื่องราวที่เกิดขึ้นรอบตัวที่ต้องการแทนค่าความคิดในการใช้ชีวิตและความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจ เปรียบเสมือนการสร้างภาพจำลองทางความคิด ประสบการณ์ การดำเนินไปของชีวิตในรูปแบบของภาพแทนสำหรับการเชื่อมโยงความรู้สึก ความทรงจำที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ถูกนำมาใช้ในการสร้างความรู้สึกที่เกิดขึ้นระหว่างความสัมพันธ์ที่ต้องการจะนำเสนอผ่านประสบการณ์ที่เกิดขึ้น

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาภาพร่างชุดที่ 5 คือ การพยายามสร้างรูปแบบงานเพื่อใช้สัญลักษณ์แทนความคิดที่เป็นเพียงจินตนาการ อีกทั้งความต้องการที่จะนำเสนอความรู้สึกส่วนตัวมากเกินไป การนำสัญลักษณ์ใหม่มาใช้แสดงผลทางนามธรรมมากกว่าความเป็นจริง การจัดองค์ประกอบในงานส่งผลกระทบต่อภาพรวมของเรื่องราวที่ต้องการจะสื่อสารทำให้เรื่องราวที่แสดงออกมาได้ไม่เต็มที่ อาจรวมถึงความพยายามที่จะตัดทอนสิ่งต่างๆ มากจนเกินไป

3.3.6 ภาพร่างชิ้นที่ 6

ภาพที่ 3.6 ภาพร่างที่ 6

ผลงานภาพร่างชุดที่ 6 เกิดจากความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในแต่ละวัน รูปแบบของงานถูกสร้างให้เป็นภาพสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความเจ็บป่วยและสร้างความรู้สึถึงคุณค่าของชีวิตโดยใช้ภาพแทนของสถานที่ รูปร่างคน มาเป็นภาพแทนของความรู้สึกของความเจ็บป่วย และมีการพัฒนาความคิดที่มุ่งความสนใจไปที่การใช้สัญลักษณ์ให้ตรงกับเรื่องราวที่ต้องการจะสื่อสาร

ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการพัฒนาผลงานภาพร่างชุดที่ 6 คือ ความพยายามสร้างรูปแบบสัญลักษณ์ขึ้นภายในผลงานชัดเจนมากจนเกินไป จนทำให้เกิดเป็นภาษาภาพมากจนเกินไป อีกทั้งปัญหาในการเพิ่มและลดสัญลักษณ์ดังกล่าวสร้างเงื่อนไขต่างๆ ให้กับการสร้างภาพร่างชุดที่ 6

3.4 กระบวนการสร้างงาน

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์โครงการนี้ใช้กรรมวิธีภาพพิมพ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน เพราะเป็นเทคนิคที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวความรู้สึกได้ตรงกับแนวความคิดของข้าพเจ้ามากที่สุด ทั้งนี้ข้าพเจ้าได้แยกแยะขั้นตอนและรายละเอียดในการทำงานภาพพิมพ์ดังต่อไปนี้

กรรมวิธีในการสร้างสรรค์ผลงาน

อุปกรณ์ในการสร้างแม่พิมพ์

- แผ่นทองแดง ขนาด 20 x 15 ซม.	- เหล็กแหลม
- น้ำมันสน	- หมึกพิมพ์
- กรดกำมะถัน	- ทินเนอร์
- กระดาษพิมพ์งาน	- วานิชดำ
- สีสเปรย์	- สก๊อตเทป PVC

ขั้นตอนในการสร้างแม่พิมพ์

1. ศึกษาและวิเคราะห์ภาพร่างให้เกิดความเข้าใจ แล้วจึงนำแผ่นทองแดงมาทำความสะอาดด้วยทินเนอร์หลังจากนั้นตากให้แห้ง แล้วทาแผ่นทองแดงด้วยวานิชดำกับน้ำมันสนบนแผ่นทองแดงทั้งสองด้าน

2. เมื่อวานิชดำที่ทาลงบนแผ่นทองแดงแห้งดี โรยแป้งฝุ่นเพื่อให้วานิชดำที่ทาลงบนผิวหน้าแผ่นทองแดงเกิดความเหนียวจะสะดวกต่อการร่างภาพลงบนแผ่นทองแดง

3. ร่างภาพบนแผ่นทองแดงด้วยแท่งเหล็ก (Needle) แล้วจึงนำไปแช่ในน้ำกรดกำมะถันโดยส่วนผสมของน้ำกรด 1:2 กรด 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 3 ลิตร รอจนกรดละลาย แล้วจึงนำแผ่นทองแดงที่ร่างลายเส้นแล้วนำไปแช่ จับเวลาตามความต้องการของชิ้นงาน เช่น ถ้าต้องการความคมของเส้นก็กัดกรดประมาณ 20-40 นาที แต่ถ้าต้องการเส้นที่ลึกลงและหนาก็เพิ่มเวลาดัดกรดเพิ่มไปอีก

4. เมื่อถึงกำหนดเวลาให้นำแผ่นทองแดงขึ้น แล้วนำไปล้างกรดออกด้วยน้ำสะอาดแล้วนำแผ่นทองแดงไปตากให้แห้งแล้วใช้น้ำมันสนและทินเนอร์มาทำเทคนิคตามต้องการลงบนแผ่นแม่พิมพ์ แล้วรอให้แห้งจึงนำไปกัดกรดอีกรอบ แล้วจึงนำไปล้างออกด้วยน้ำมันสน เช็ดให้สะอาด แล้วจึงนำไปล้างคราบต่างๆ ด้วย น้ำเปล่า หลังจากนั้นล้างด้วยผงซักฟอก และล้างน้ำสะอาดอีกครั้ง

5. รอจนแผ่นทองแดงแห้งสนิท นำแผ่นทองแดงไปฉีดสเปรย์ ให้ละอองสเปรย์ตกลงบนหน้าแผ่นทองแดง หลังจากนั้นจึงนำแผ่นทองแดงมาปิดวานิชในส่วนที่ไม่ต้องการที่จะเขียนดินสอไข หลังจากนั้นนำแผ่นทองแดงมาเขียนดินสอไข โดยกำหนดเวลาไว้ล่วงหน้าให้เขียนจากน้ำหนักอ่อนสุด

ดังนี้ เขียนน้ำหนักแรกจะต้องเขียนพอประมาณ เป็นการเขียนเพื่อกันน้ำหนักขา แล้วจึงค่อยเขียนเพิ่มน้ำหนักไปเรื่อยๆ ตามเวลาที่เรากำหนดไว้ตั้งแต่แรก

ขั้นตอนการพิมพ์งาน

1. หลังจากสร้างแม่พิมพ์เสร็จ ล้างแม่พิมพ์ให้สะอาดด้วยน้ำมันสน ทินเนอร์ เพื่อทำการพิมพ์ โดยการอัดหมึกพิมพ์ไปตามร่องที่สร้างไว้บนแม่พิมพ์ เตรียมหมึกพิมพ์ไว้โดยผสมสีตามที่ต้องการแล้วจึงอัดหมึกให้ทั่วทั้งแผ่น แล้วขีดหมึกพิมพ์ออกด้วยกระดาษลอกกลาย เช็ดออกให้สะอาด แล้วเตรียมเข้าแทนพิมพ์

2. การเตรียมกระดาษในการพิมพ์งานให้นำกระดาษปรีฟไว้ด้านล่างแล้วจึงนำกระดาษที่จะพิมพ์ไว้ด้านบน แล้วนำกระดาษก๊อปปี้มาฉีดยึดให้ทั่วกระดาษพิมพ์งานให้ชุ่ม จากนั้นจึงนำกระดาษปรีฟมาวางซ้อนน้ำออกแล้วพลิกหน้ากระดาษแล้วทำอีกด้านเหมือนเดิม

3. วางกระดาษปรีฟ 2 แผ่น บนแทนพิมพ์ แล้วนำแม่พิมพ์ที่ขีดหมึกเรียบร้อยแล้วมาวางลงบนกระดาษปรีฟให้ตรงแนวที่ต้องการ นำกระดาษที่เตรียมจะพิมพ์มาวางลงบนแม่พิมพ์แล้วปิดด้วยกระดาษปรีฟด้านบนแล้วปิดด้วยผ้าสักหลาดเพื่อป้องกันไม่ให้แม่พิมพ์เป็นรอย เสร็จแล้วเลื่อนแทนพิมพ์ให้เข้าอยู่ในระดับลูกกลิ้งหมุนแล้วปรับระดับลูกกลิ้งให้อยู่ในระดับที่ต้องการ แล้วจึงหมุนลูกกลิ้ง

4. เมื่อทำการกลิ้งจนสุดแผ่นแม่พิมพ์แล้ว ให้เปิดสักหลาดแล้วเปิดกระดาษที่ทำการพิมพ์เสร็จแล้วมาทำการชิงที่ไม่กระดาษที่เตรียมไว้ สำหรับชิงกระดาษเพื่อให้กระดาษไม่ยับ พ่นน้ำให้ทั่วแล้วจึงนำเทกระดาษกาวมาติดชิงขอบกระดาษทั้ง 4 ด้าน

บทที่ 4

วิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค

การสร้างสรรค คือ การทำให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้นในโลกด้วยปัญญาของมนุษย์ สิ่งที่สร้างสรรคขึ้นนั้นต้องมีลักษณะเป็นต้นแบบในทางใดทางหนึ่งไม่ซ้ำกับสิ่งที่เคยมีอยู่แล้ว การสร้างสรรคเป็นกระบวนการอิสระไม่เป็นทาสของสิ่งใด ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์ ปัญญา ลัทธิ หรือจากการประกอบขึ้นของสิ่งต่างๆ ก่อตัวขึ้นเป็นรูปทรงใหม่ที่ไม่มีความหมายแทนค่าสิ่งใดๆ เพื่อแสดงอารมณ์ ความรู้สึก หรือความงามแบบอย่าง การสร้างสรรคต้องมีเสรีภาพมีความนึกคิดอย่างอิสระ มีความริเริ่มและก้าวหน้า (ชะลูด นิยมเสมอ.2544 : 307)

ผลงานในแต่ละชิ้นในศิลปะนิพนธ์โครงการ “บันทึกช่วงเวลาของชีวิต” มีความแตกต่างกันในรายละเอียดทางรูปทรง และความสำคัญของการสร้างสรรคอย่างชัดเจน ซึ่งได้ปรับเปลี่ยนไปตามเรื่องราวที่ถูกกำหนดขึ้น การสร้างสรรคต้องอาศัยแรงบันดาลใจในแต่ละชิ้นงานและเพื่อความเข้าใจอย่างกระจ่างชัดต่อรายละเอียดของผลงาน ข้าพเจ้าขอยกตัวอย่างผลงาน ชิ้นที่ 1 มาวิเคราะห์การวางองค์ประกอบดังนี้

4.1 วิเคราะห์ผลงานโดยรวม

4.1.1 ด้านเรื่องราว

ข้าพเจ้าสนใจเรื่องราวของการบันทึกการใช้ชีวิต หรือสาระสำคัญที่ผ่านเข้ามาในชีวิต การบันทึกจึงเป็นเครื่องมือในการจดจำและบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบุคคล สิ่งของหรือสถานที่ที่ผ่านความทรงจำ บันทึก คือ ข้อมูลที่เป็นประสบการณ์หรือสาระสำคัญของเรื่องราวที่จะเก็บรักษาเพื่อเตือนความจำ

4.1.2 ด้านเนื้อหา

การสร้างผลงานชุดนี้ เริ่มจากการตั้งคำถามที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ในการใช้ชีวิต เพื่อบอกเล่าและทำความเข้าใจกับชีวิต ทำให้ข้าพเจ้าหันกลับมามองสิ่งที่ใกล้ตัวที่สุดนั่นคือ “ตัวเอง” จากการวิเคราะห์จากการเฝ้ามองตัวเอง ประสบการณ์ในอดีตและปัจจุบันที่ว่าคนเรามักจะคิดถึงและจินตนาการถึงและมองย้อนกลับไป การโยนหาอดีตก็เป็นส่วนสำคัญ ทั้งนี้เพราะไม่มีใครย้อนเวลากลับไปสู่โลกของอดีตได้ ดังนั้น การโยนหาหรือถวิลหาในรูปแบบต่างๆ จึงเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถกระทำได้ และมักจะกระทำอยู่เสมอ

4.1.3 ด้านการแสดงออก

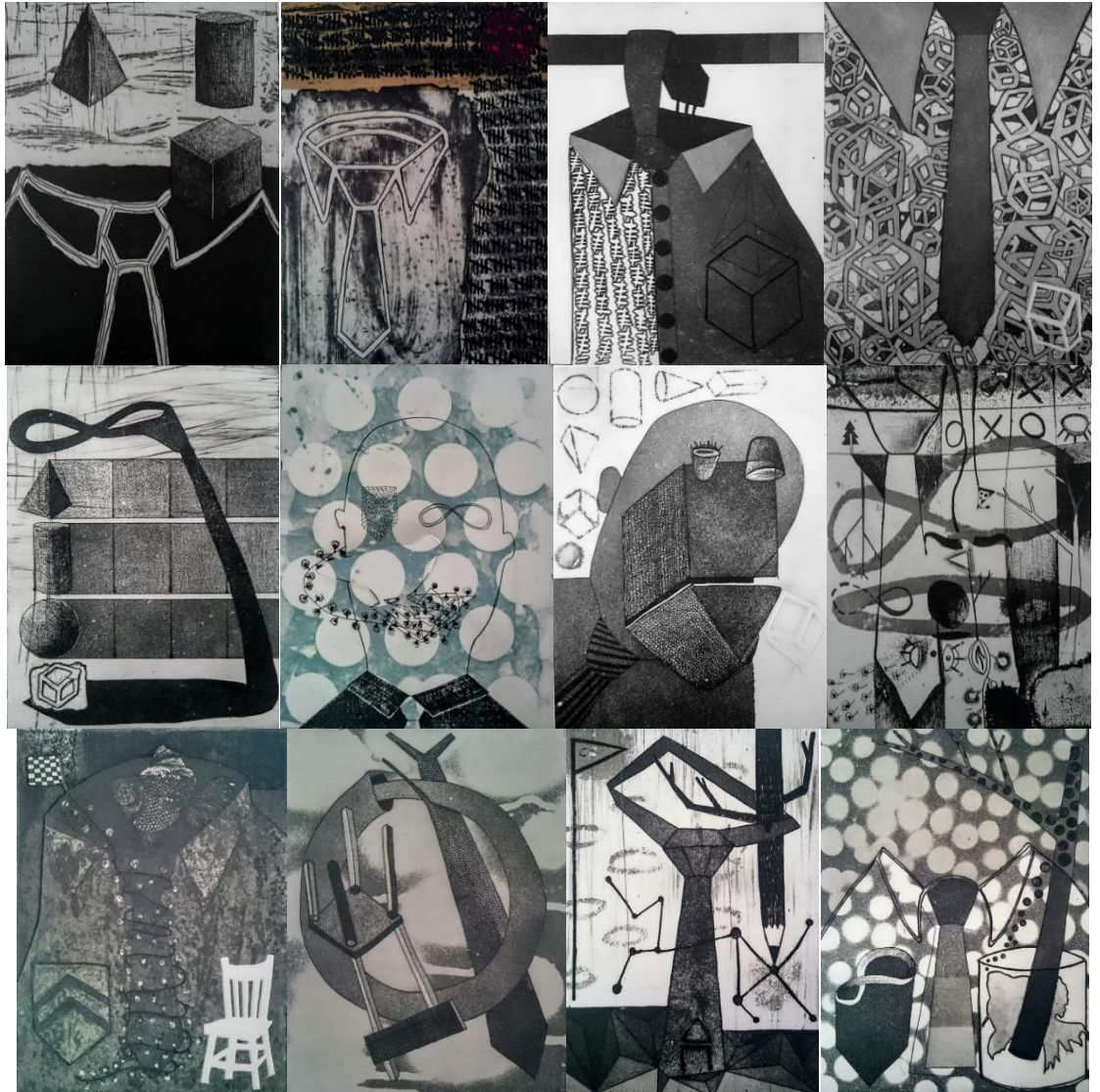
ผลงานชุดนี้ได้แสดงให้เห็นถึงกระบวนการสร้างภาพตัวแทนเพื่อจะบอกเล่าเรื่องราวที่ต้องการจำ นำเสนอเป็นการทำงานภายใต้ความทรงจำ และเหตุการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ข้าพเจ้าให้ความสนใจในเรื่องสัญลักษณ์หรือภาพแทนที่นำมาสื่อสารแสดงถึงความรู้สึก และอารมณ์ จึงนำมาสู่รูปแบบที่ชัดเจน

4.2 วิเคราะห์ทัศนธาตุ

การวิเคราะห์ทัศนธาตุ แสดงเนื้อหาถึงการแทนค่าความหมายของทัศนธาตุต่างๆ เพื่อใช้เป็นสื่อทางสุนทรียภาพที่นำมาประกอบเข้าด้วยกันเป็นผลงาน ซึ่งผลงานที่ได้สร้างสรรค์ขึ้นนี้อาจสร้างรูปด้วยธาตุอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันก็ได้ แต่โดยความจริงแล้วเมื่อใช้ธาตุใดธาตุหนึ่ง ธาตุอื่นๆ ก็แสดงตัวขึ้นมาเอง เพราะฉะนั้นการวิเคราะห์ทัศนธาตุในผลงานชิ้นนี้จะทำให้ผู้ชมผลงานเกิดความเข้าใจในเรื่องราว รวมถึงเนื้อหาต่างๆ โดยสามารถวิเคราะห์และจำแนกส่วนประกอบของทัศนธาตุ ได้ดังนี้

- รูปทรง (Form)	- น้ำหนัก (Volume)
- ลักษณะพื้นผิว (Texture)	- การซ้ำ (Repetition)
- เส้น (Line)	- พื้นที่ว่าง (Space)

การวิเคราะห์ผลงานชั้นที่ 1 จะประกอบด้วยผลงานจำนวน 12 ชิ้น วิเคราะห์และจำแนกส่วนประกอบของทัศนธาตุตามหัวข้อ

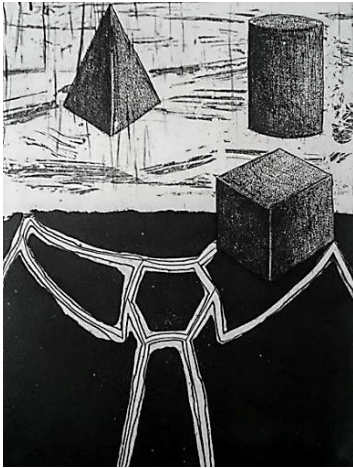

ภาพที่ 4.1 การทำงาน

ชื่อผลงาน	การทำงาน
เทคนิค	ภาพพิมพ์ร่องลึก
ขนาด	แปดแผ่นตามพื้นที่

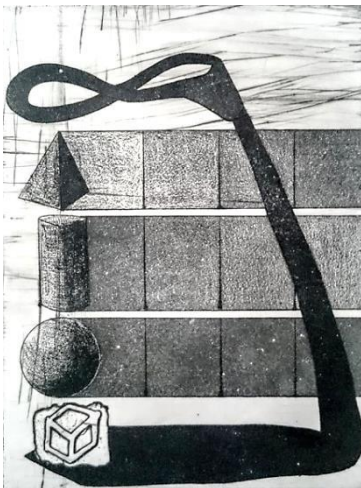
ผลงานชิ้นที่ 4.2.1 รูปทรง (Forms)

รูปทรง หมายถึง โครงสร้างทางรูปของงานศิลปะที่รวมทั้งรูปภายในและรูปภายนอก เป็นโครงสร้างที่ก่อรูปขึ้นด้วยหน่วยเดียว หรือหลายหน่วยรวมตัวกันขึ้น อาจหมายถึงส่วนรวมของผลงานชิ้นนั้นซึ่งอาจประกอบด้วยส่วนต่างๆ หรือรูปทรงย่อยหลายรูปรวมกัน

ภาพที่ 4.2 ภาพแสดงรูปทรงที่ 1

รูปทรงที่ได้เลือกมาใช้ในงานส่วนมาก คือ รูปทรงของภาพตัวแทนหรือภาพสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ต้องการจะบอก รูปทรงของหุ่นเรขาคณิตถูกนำมาแทนค่าของการทำงานในแต่ละวัน ประกอบกับการใช้รูปทรงของเส้นเชื่อมมีความหมายเชิงภาพตัวแทนของการใช้ชีวิต

ภาพที่ 4.3 ภาพแสดงรูปทรงที่ 2

ในงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับรูปทรงของเนคไท เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องของการแทนค่าถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในงานชุดนี้จะให้ความสำคัญต่อรูปทรงและสัญลักษณ์ที่มีความหมายในการใช้ชีวิตเพื่อหยอกล้อไปกับแนวความคิดที่เป็นจริง

ผลงานชิ้นที่ 4.2.2 ลักษณะพื้นผิว (Textures)

ลักษณะพื้นผิว หมายถึง บริเวณผิวนอกของสิ่งต่างๆ ที่ปรากฏให้เห็นรับรู้ได้ด้วยการสัมผัส จับต้อง หรือเห็นแล้วรู้สึกว่ายาบ หรือละเอียด พื้นผิวมีความสำคัญสำหรับการสร้างสรรค์

ภาพที่ 4.4 ภาพแสดงพื้นผิวที่ 1

ในงานชิ้นนี้ลักษณะของพื้นผิวมีความสำคัญเพื่อต้องการนำเสนอความซับซ้อนในการเน้นเนื้อหาเพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการนำเสนอความหมายเกี่ยวกับการทำซ้ำซากของชีวิต

ภาพที่ 4.5 ภาพแสดงพื้นผิวที่ 2

ข้าพเจ้าเจาะจงสร้างพื้นผิวบนเส้นให้มีลักษณะผิวที่เป็นร่องรอยของการแสดงอารมณ์ของตัวเสื้อที่ผ่านประสบการณ์ และเพื่อต้องการสร้างความรู้สึกในผลงานเพื่อเป็นการแทนค่าความหมายของอดีตเวลาที่ผ่านไป

ผลงานชิ้นที่ 4.2.3 เส้น (Line)

เส้นเป็นทัศนธาตุเบื้องต้นที่สำคัญที่สุด เป็นแกนของทัศนศิลป์ทุกๆ แขนง เส้นเป็นพื้นฐานของโครงสร้างของทุกสิ่งในจักรวาล เส้นแสดงความรู้สึกได้ด้วยตัวของมันเอง และด้วยการสร้างเป็นรูปทรงต่าง ๆ เส้นเกิดจากจุดที่ต่อกันในทางยาว

ภาพที่ 4.6 ภาพแสดงเส้นที่ 1

ในงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าใช้เส้นในการบอกเล่าเรื่องราว และลักษณะของเส้นที่นำมาใช้เป็นเส้นที่มีความเคลื่อนไหวไปตามส่วนต่างๆ ของรูปทรง และเนื้อหา การใช้เส้นที่มีความหนา บาง ทำให้เกิดความรู้สึกต่างๆ ในงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าเลือกใช้เส้นที่มีความอ่อน นุ่มนวล ไม่เป็นระเบียบ

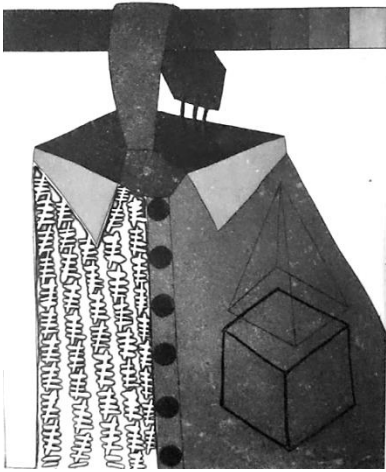

ภาพที่ 4.7 ภาพแสดงเส้นที่ 2

เส้นในงานชิ้นนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะของเส้นที่มีขนาดใหญ่ และเล็ก ทำให้เกิดความแตกต่าง และมีความซับซ้อนของเส้น ในงานชิ้นนี้จะมีลักษณะของการใช้เส้นตรง และเส้นตั้งทำให้เกิดความรู้สึกแน่นนอน มั่นคง

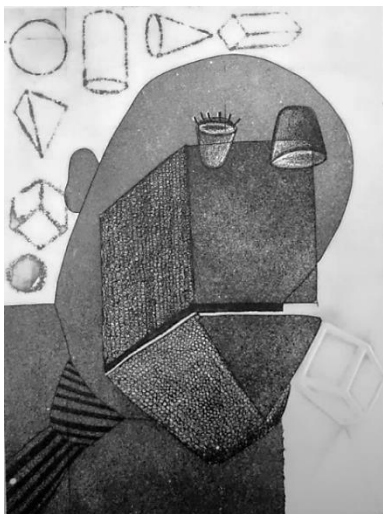
ผลงานชิ้นที่ 4.2.4 พื้นที่ว่าง (Space)

ที่ว่างเป็นสิ่งที่มียุ่เองตามธรรมชาติ ที่ว่างที่มีอยู่ทั่วไปจะมีมิติกว้าง ยาว ลึก ที่หาขอบเขตมิได้แต่ที่ว่างในงานศิลปะเป็นที่ว่างที่ถูกสร้างขึ้นหรือถูกกำหนดขึ้น ที่ว่างเป็นทัศนธาตุที่มีบทบาทสำคัญมากในองค์ประกอบของรูปทรง

ภาพที่ 4.8 ภาพแสดงพื้นที่ว่างที่ 1

งานชิ้นนี้แสดงให้เห็นถึงบริเวณที่ว่างด้านหลังที่ทำหน้าที่ให้รูปทรงเสื้อมีความเด่น และเห็นถึงรายละเอียดที่อยู่ด้านหน้าได้ชัดเจน

ภาพที่ 4.9 ภาพแสดงพื้นที่ว่างที่ 2

ลักษณะที่ว่างในงานชิ้นนี้เกิดจากความตั้งใจจะแสดงเนื้อหาและเรื่องราวให้เป็นที่ว่างในลักษณะลวงตา เพื่อให้รูปทรงด้านหน้ามีความกลมกลืนกันกับบริเวณพื้นว่างด้านหลัง

ผลงานชิ้นที่ 4.2.5 น้ำหนัก (Volume)

น้ำหนัก คือ ความอ่อน แก่ ของบริเวณที่ถูกแสงสว่างและบริเวณที่เป็นเงาของวัตถุ น้ำหนัก ยังให้ความรู้สึกและอารมณ์ด้วยการประสานความอ่อนแก่ในตัวของมันเองและเพื่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปทรงกับที่ว่างให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวน่าสายตา

ภาพที่ 4.10 ภาพแสดงน้ำหนักที่ 1

ลักษณะของน้ำหนักในงานชิ้นนี้แสดงให้เห็นเป็นน้ำหนักแบบรวมที่เกิดขึ้นภายในผลงาน ในส่วนที่อยู่ใกล้จะมีน้ำหนักที่เข้มกว่าน้ำหนักที่อยู่ด้านหลังพื้นที่ด้านหน้าจะมีน้ำหนักที่ดูเห็นรายละเอียดและสร้างความแตกต่าง

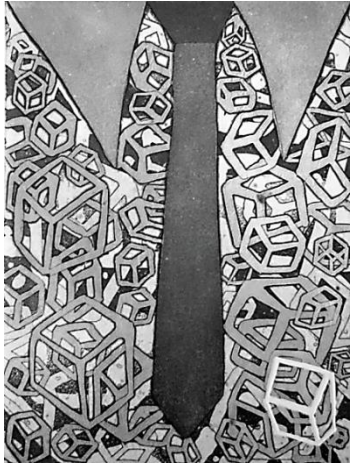

ภาพที่ 4.11 ภาพแสดงน้ำหนักที่ 2

ในงานชิ้นนี้ข้าพเจ้ากำหนดให้น้ำหนักที่มีความรู้สึกที่ดูไม่ชัดเจนและภาพบรรยากาศที่มีค่าน้ำหนักเป็นโทนสีเทาเพื่อแสดงถึงความหม่นหมองไม่ชัดเจน

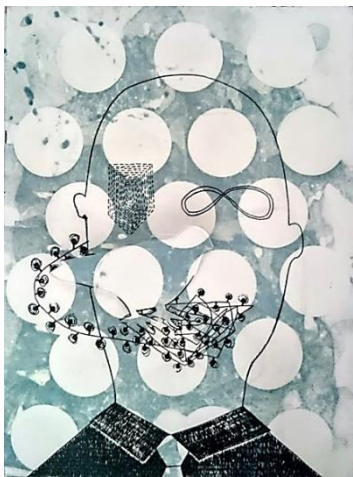
ผลงานที่ 4.2.6 การซ้ำ (Repetition)

การซ้ำของสิ่งเดียวกันเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เกิดเป็นเอกภาพ การซ้ำสามารถสร้างขึ้นได้หลายลักษณะ เช่น การซ้ำด้วยเส้น น้ำหนัก รูปร่างหรือรูปทรง

ภาพที่ 4.12 ภาพแสดงการซ้ำที่ 1

ในงานชิ้นนี้แสดงให้เห็นถึงการใช้รูปแบบของการซ้ำในลักษณะของรูปทรงเรขาคณิตที่ต้องการแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกในการมองภาพตัวแทน แสดงให้เห็นถึงการใช้ชีวิตในการทำงานในแต่ละวันด้วยรูปทรงที่มีการทำซ้ำ

ภาพที่ 4.13 ภาพแสดงการซ้ำที่ 2

ลักษณะในงานชิ้นนี้ แสดงให้เห็นถึงการซ้ำของพื้นหลังด้วยรูปแบบวงกลมที่มีขนาดเท่ากันเพื่อต้องการลดจุดเด่นในภาพให้มีความกลมกลืนทำให้ภาพดูไม่ชัดเจน

4.3 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบของภาพ

ศิลปะ คือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด หรือความงาม (ชะลูด นิ่มเสมอ.2544:18)

ผลงานชุดนี้เป็นการสร้างสรรค์โดยพิจารณาผ่านประสบการณ์และมุมมองความทรงจำของอดีตกับปัจจุบัน จึงถูกนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงานด้วยกระบวนการแสดงออกทางศิลปะอันเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากความประทับใจในช่วงเวลาต่างๆ ผ่านการบันทึกที่สัมผัสได้ถึงความเป็นส่วนตัว ทั้งนี้ เหตุการณ์ทั้งหมดที่ปรากฏขึ้นระหว่างอดีตสู่ปัจจุบันล้วนทำให้ข้าพเจ้าสามารถรับรู้ถึงความรู้สึกภายในที่ยังคงตราตรึงในทุกๆ ครั้ง เมื่อครั้งนึกถึงความทรงจำหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายใน “บันทึกช่วงเวลาของชีวิต” มีสาเหตุหลายอย่างที่ส่งผลให้เกิดเรื่องราวของการบันทึก จึงนำมาเป็นโครงสร้างต่อกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อให้เกิดความรู้สึกนึกคิดถึงความรู้สึกผูกพันภายในจิตใจ โดยใช้เทคนิคเฉพาะตัวเพื่อให้สอดคล้องกับเรื่องราวและเนื้อหาอารมณ์ความรู้สึกภายในผลงาน

จากลักษณะดังกล่าวสามารถพิจารณาได้ว่าการจัดองค์ประกอบ (Art Composition) เป็นหลักการในการจัดภาพโดยมุมมองที่มีหลักการเพื่อช่วยให้วิเคราะห์ผลงานตามหลักของการจัดวางองค์ประกอบที่จะแสดงออกมาโดยให้ผู้ชมได้สัมผัส รับรู้โดยอาศัยรูปแบบที่เกิดจากการจัดองค์ประกอบศิลปะ ซึ่งประกอบด้วย ความสมดุล (Proportion) ความเคลื่อนไหว (Movement) ความกลมกลืน (Harmony) เอกภาพ (Unity) ขนาดและสัดส่วน (Size Proportion) การเน้น (Dominance)

การจัดองค์ประกอบศิลป์ จึงมีความสำคัญในการสร้างสรรคงานศิลปะเป็นอย่างยิ่งและทำให้งานศิลปะนั้นทรงคุณค่าทางความงาม จึงจำเป็นต้องมีองค์ความรู้และความเข้าใจในการจัดองค์ประกอบภาพเพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์โดยตัวภาษาของศิลปะเอง ในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ “บันทึกช่วงเวลาของชีวิต” ได้วิเคราะห์องค์ประกอบที่ต้องอาศัยการรวมตัวกันอย่างเป็นระเบียบและมีดุลยภาพระหว่างรูปทรงและเนื้อหา ดังนี้

4.3.1 ความกลมกลืน (Harmony)

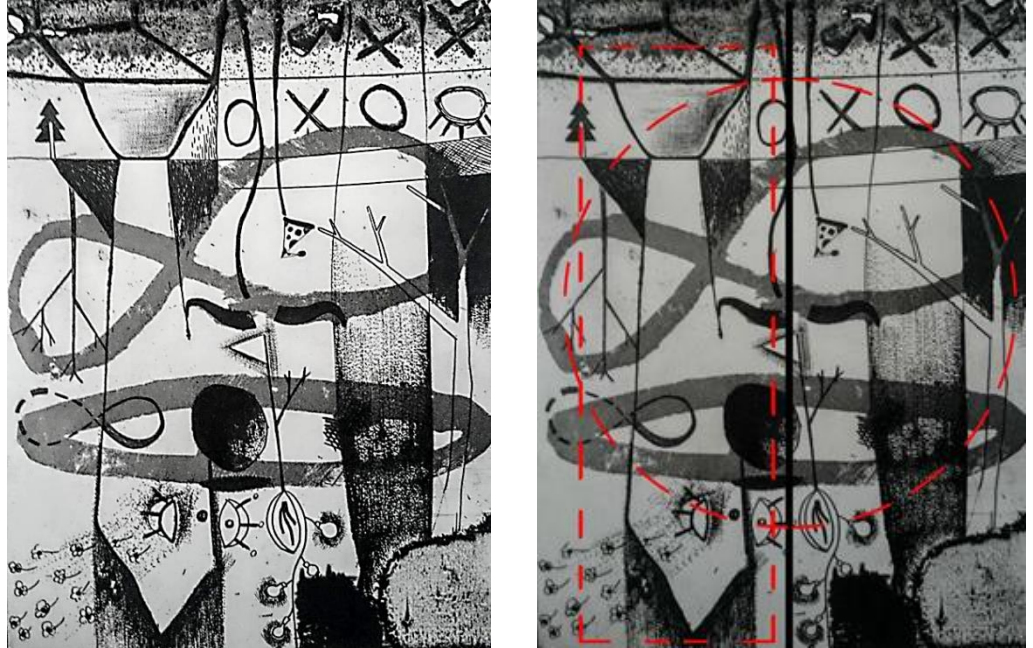
ความกลมกลืนนั้น เกิดจากการใช้รูปทรงที่มีความกลมกลืนโครงสร้างหลักๆ และยังมี การเชื่อมต่อของรูปทรงที่มาจากต่างที่ให้มีความเป็นเอกภาพ (Unity) การวางแบบแผนที่ควบคุมใน หน่วยต่างๆ ที่รวมกันอยู่ เช่น ในส่วนของรูปทรงก็จะมีจังหวะและทิศทางที่ต่างกัน ส่วนของสัญลักษณ์ นั้นก็จะสร้างความขัดแย้งโดยธรรมชาติให้ทั้งภาพมีความกลมกลืนกันเป็นหนึ่งเดียว

ภาพที่ 4.14 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความกลมกลืน

4.3.2 ความหลากหลาย (Variety)

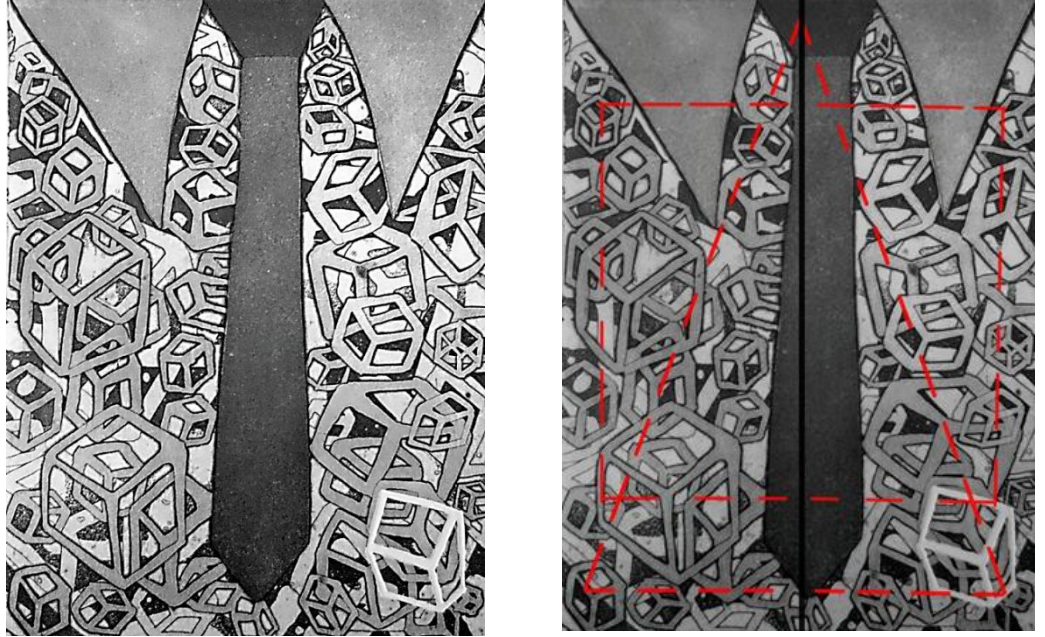
ในผลงานของข้าพเจ้าจะเห็นหลักๆ คือ จะมีความหลากหลายในรูปทรงหลายวัตถุ ประกอบสร้างเกิดเป็นพื้นที่ใหม่ทำให้ผู้ชมสามารถพินิจวิเคราะห์ในระหว่างดูผลงานไปตามที่ข้าพเจ้าสร้าง ในแต่ละชั้นและทุกๆ ชั้นมีการเล่าที่ต่อเนื่องกันทำให้ตัวงานตั้งแต่ต้นยันจบ ผลงานมีความหลากหลายและมีจุดสนใจต่างกัน

ภาพที่ 4.15 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความหลากหลาย

4.3.3 ความสมดุล (Balance)

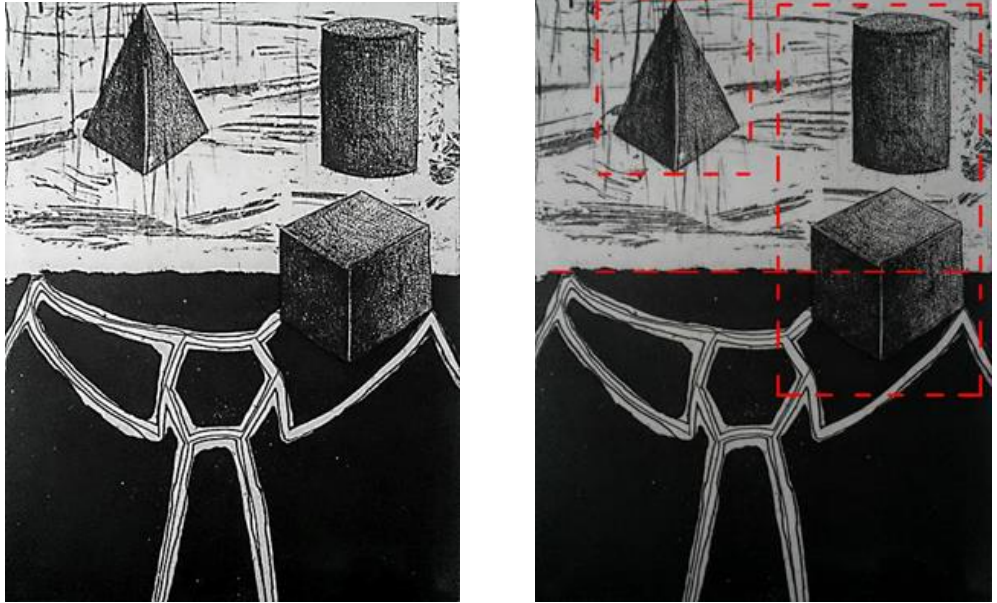
ความสมดุลในงานหากวิเคราะห์ดูแล้วส่วนใหญ่จะเป็นการให้ความรู้สึกแบบการจัดวาง ซ้ายขวาเท่ากัน เรียกว่า การจัดวางแบบสมมาตร หมายถึง การจัดวางส่วนประกอบไว้สองข้างเท่ากัน งานในภาพจะแสดงให้เห็นด้วยการจัดการของน้ำหนักในผลงาน จัดการด้วยสิ่งตัดกัน จัดการด้วยรูปร่างและพื้นผิวและด้วยการใช้ตำแหน่งของทิศทางการมอง

ภาพที่ 4.16 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความสมดุล

4.3.4 สัดส่วน (Proportion)

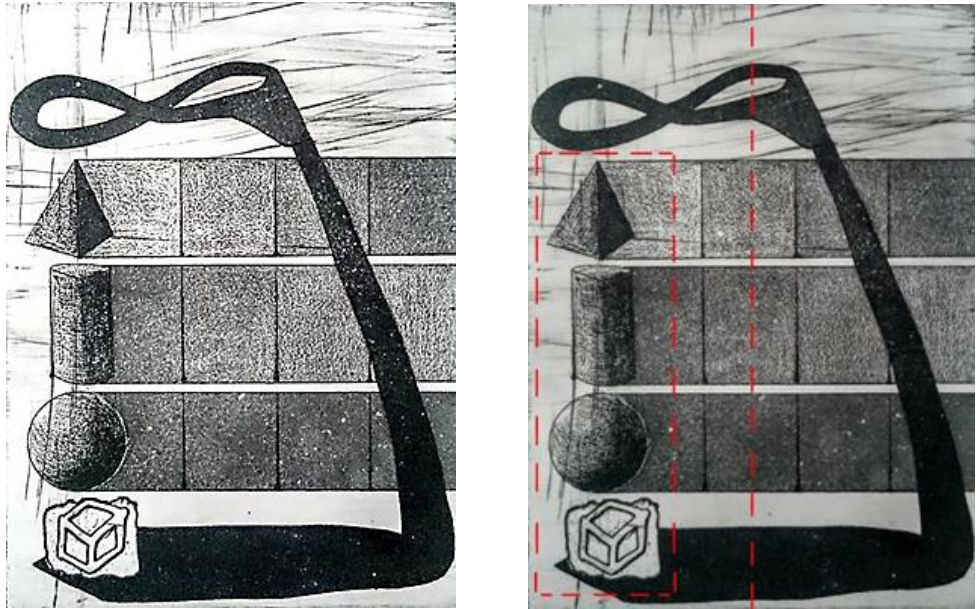
ในงานจะใช้รูปทรงที่มีขนาดแตกต่างกันไปในแต่ละส่วนของรูปทรงเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์กันระหว่างสัดส่วนและจะมีสัดส่วนเล็กใหญ่ในรูปทรงลดหลั่นตามจังหวะความสัมพันธ์ของสัดส่วนแต่ละรูปทรงที่เกี่ยวข้องกัน มีขนาดและที่ว่างไม่กลมกลืน ขัดแย้งกัน ข้าพเจ้านำมาปะติดปะต่อเพื่อให้เกิดมิติใหม่ในภาพอย่างพอเหมาะ

ภาพที่ 4.17 ภาพแสดงการวิเคราะห์สัดส่วน

4.3.5 ความเป็นเด่น (Dominance)

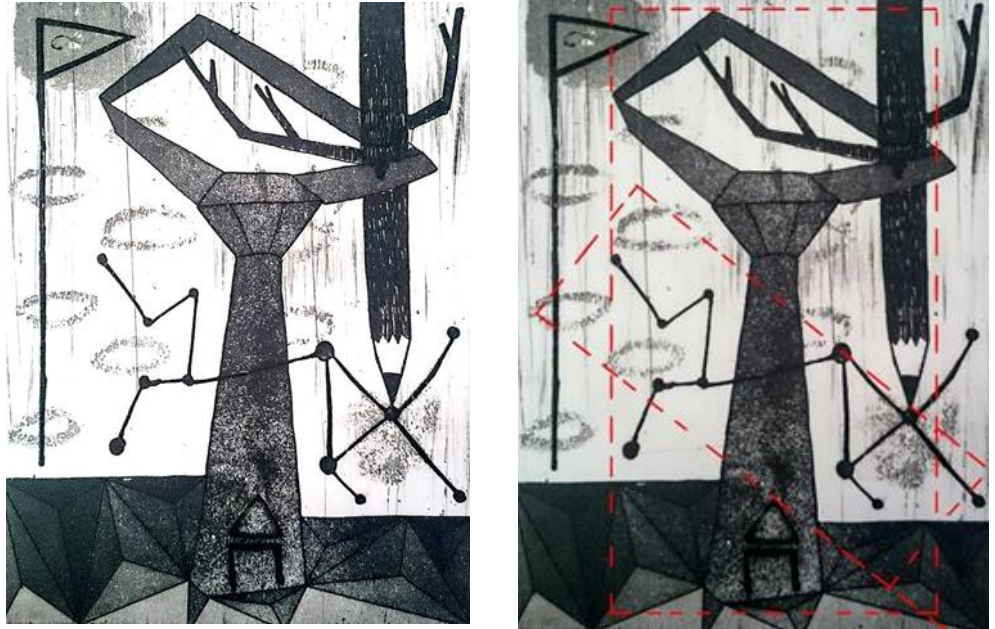
ความเป็นเด่นขององค์ประกอบที่เกิดขึ้นในผลงานนี้ ต้องการให้ภาพของเนคไทนั้น เป็นความเด่นที่เกิดขึ้นจากความขัดแย้ง โดยพิจารณาได้จากรูปทรงที่อยู่ในบริเวณของพื้นที่ และใน ผลงานจุดเด่นอยู่ที่ความชัดของน้ำหนักสว่างและขนาดของรูปทรง เกิดการจับเน้นและการนำพา สายตาในการมองผลงาน

ภาพที่ 4.18 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความเป็นเด่น

4.3.6 ความเคลื่อนไหว (Movement)

ทิศทางการเคลื่อนไหวในผลงานนั้นเกิดจากการเคลื่อนไหวทางสายตา จากจุดหนึ่งไปสู่อีกจุดหนึ่งโดยการแยกเป็นส่วนๆ ระหว่างภาพพื้นหลังและตัววัตถุ ความเคลื่อนไหวในภาพรวมเป็นไปในแนวเส้นตั้ง โดยใช้ทิศทางการเคลื่อนไหวของรูปทรงแนคไท และดินสอ แสดงให้เห็นถึงทิศทางการเคลื่อนไหวของเส้นขอบแนวตั้งของโครงสร้างโดยรวม

ภาพที่ 4.19 ภาพแสดงการวิเคราะห์ความเคลื่อนไหว

4.4 สรุปรูปการวิเคราะห์

สรุปรูปการวิเคราะห์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “บันทึกช่วงเวลาของชีวิต” ซึ่งได้เกิดปัญหาในกระบวนการสร้างสรรค์มากมาย ทั้งเนื้อหาในงานและการจัดองค์ประกอบในภาพ รวมถึงระยะเวลาในการสร้างผลงานและการทำความเข้าใจต่อเนื้อหา เพื่อแปลงเป็นภาพที่เชื่อมโยงกับแนวความคิดของข้าพเจ้า การสร้างผลงานที่ดีนั้นจำเป็นต้องวิเคราะห์ผลงานให้มาก ทั้งจากผลงานที่มีมาของศิลปินประวัติศาสตร์ศิลป์ในอดีตและรวมไปถึงการทำความเข้าใจในกระบวนการทำงานในการสร้าง หรือในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ส่วนในทางด้านกรแก้ไขนั้น ข้าพเจ้าจำเป็นที่จะต้องวางแผนหรือวิเคราะห์ในกระบวนการทุกขั้นตอนการทำงานให้ชัดเจน เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่เกิดขึ้นในงานศิลปะของข้าพเจ้า ในภายภาคหน้า การวิเคราะห์องค์ประกอบจึงเป็นหัวใจสำคัญของการทำความเข้าใจศิลปะของตนเอง เพื่อเป็นการปรับใช้กับสิ่งที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความน่าเชื่อถือ หนักแน่นในตัวที่มาจากแง่มุมต่างๆ และคุณค่าทางศิลปะที่ดียิ่งขึ้นต่อไปในปัจจุบันและอนาคต

บทที่ 5

สรุปผลการสร้างสรรค์และข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในหัวข้อ “บันทึกช่วงเวลาของชีวิต” ข้าพเจ้าได้มุ่งเน้นถึงเนื้อหาสาระ โดยถ่ายทอดจากประสบการณ์ส่วนตัวความนึกคิดการแสดงออกและแสดงความคิดเห็นออกมาเป็นผลงานภาพพิมพ์ ซึ่งผลงานชุดนี้ข้าพเจ้ามุ่งเน้นการนำเสนอต่อประสบการณ์ส่วนตัวผ่านความคิดเชิงวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจสิ่งที่มองเห็นโดยเฉพาะในงานศิลปะที่มีความจำเป็นในการให้เหตุผลกับสิ่งต่างๆ การวิเคราะห์ช่วยให้เราเข้าใจความเป็นไปของโลกและชีวิต

ซึ่ง ผลงานชุดนี้ข้าพเจ้ามุ่งเน้นการนำเสนอความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตที่มีทั้งสุข ทุกข์ สะเทือนใจ การโยเยหาประสบการณ์ที่ประทับใจในอดีตและปัจจุบันนำมาพิจารณาผ่านการบันทึกเพื่อเป็นเครื่องย้ำเตือนสิ่งต่างๆ ที่ข้าพเจ้าได้พบเจอและนำมาถ่ายทอดเป็นภาพแทนความทรงจำที่เป็นเครื่องมือที่ใช้ถ่ายทอดเรื่องราวของประสบการณ์และความสัมพันธ์ที่ผ่านมา โดยอาศัยประสบการณ์ในอดีตซึ่งเป็นประสบการณ์ที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในชีวิต คือ ประสบการณ์ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตและความทรงจำในสิ่งต่างๆ การบันทึกคือ การบอกเล่าประสบการณ์ในอดีตที่มนุษย์จะได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ในปัจจุบันความทรงจำถูกสะสมไว้ในสมองเพื่อแสดงฐานะที่เป็นความรู้ เป็นผลของประสบการณ์ที่เกิดขึ้นได้กลายเป็นความรู้ที่ได้รับการสะสมไว้จากความจำก็พัฒนาเป็นความคิด การบันทึกจึงเป็นเครื่องมือในการจดจำและบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ โดยเฉพาะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงบางอย่างเกิดขึ้นในชีวิต

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาที่เกิดขึ้นในการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ชุด “บันทึกช่วงเวลาของชีวิต” นี้ สามารถแบ่งได้เป็น

1. ปัญหาทางความคิดและรูปแบบ เกิดขึ้นในระยะแรกของการสร้างสรรค์ผลงานเนื่องจากนำความคิดที่ใช้ข้อมูลส่วนตัวมาใช้สร้างเป็นสัญลักษณ์ที่มีความหมายเฉพาะตัว เจาะจง เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทำให้ขาดความเป็นสากลไม่สามารถรับรู้หรือรู้สึกได้กับบุคคลทั่วไป อีกทั้งความพยายามถ่ายทอดเรื่องราวหลากหลายประเด็นทำให้ผลงานขาดเอกภาพ เนื่องจากภาษาภาพในผลงานไม่สามารถถ่ายทอดความคิดที่ขาดความชัดเจนในประเด็นได้ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ สามารถแก้ไขได้ด้วยการใช้เวลาทำความเข้าใจ เข้าถึงได้โดยทั่วไปจะทำให้การสร้างสรรค์ผลงานสามารถสื่อสารความคิด อารมณ์ และความรู้สึกได้ตามต้องการ

2. ปัญหาทางขั้นตอนและกระบวนการทำงาน ข้าพเจ้าสร้างภาพต้นแบบด้วยกระบวนการจดบันทึกก่อนที่จะนำไปสร้างเป็นภาพ สิ่งที่เป็นปัญหาก็คือ การสร้างภาพร่างให้ลงตัว โดยอาศัย

การใช้ภาพสัญลักษณ์มาตัดทอนเพื่อบอกถึงสิ่งที่ต้องการจะนำเสนอ สิ่งสำคัญอีกอย่างของการทำงานคือ งานในแต่ละชั้นมีเรื่องราวที่แตกต่างกันและมีจำนวนมาก จึงต้องมีการวางแผนการทำงานก่อนและหลังทุกชั้นตอน สิ่งเหล่านี้ช่วยให้ข้าพเจ้าฝึกการวางแผนในการทำงานแบบเป็นขั้นเป็นตอน

บรรณานุกรม

- ชลุด นิมเสมอ . 2544 .องค์ประกอบศิลป์ . กรุงเทพมหานคร :บริษัทไทยวัฒนาพานิช
- จิระพัฒน์ พิตรปรีชา .2545 .โลกศิลปะ ศตวรรษที่20 . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เมืองโบราณ
- กุลนิดา เหลือบจำเริญ . 2553 .องค์ประกอบศิลป์ . กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สกายบุ๊กส์
- ชัยพร วิชชาวุธ. 2520 .ความจำมนุษย์ . กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์

ภาคผนวก

ชื่อผลงาน

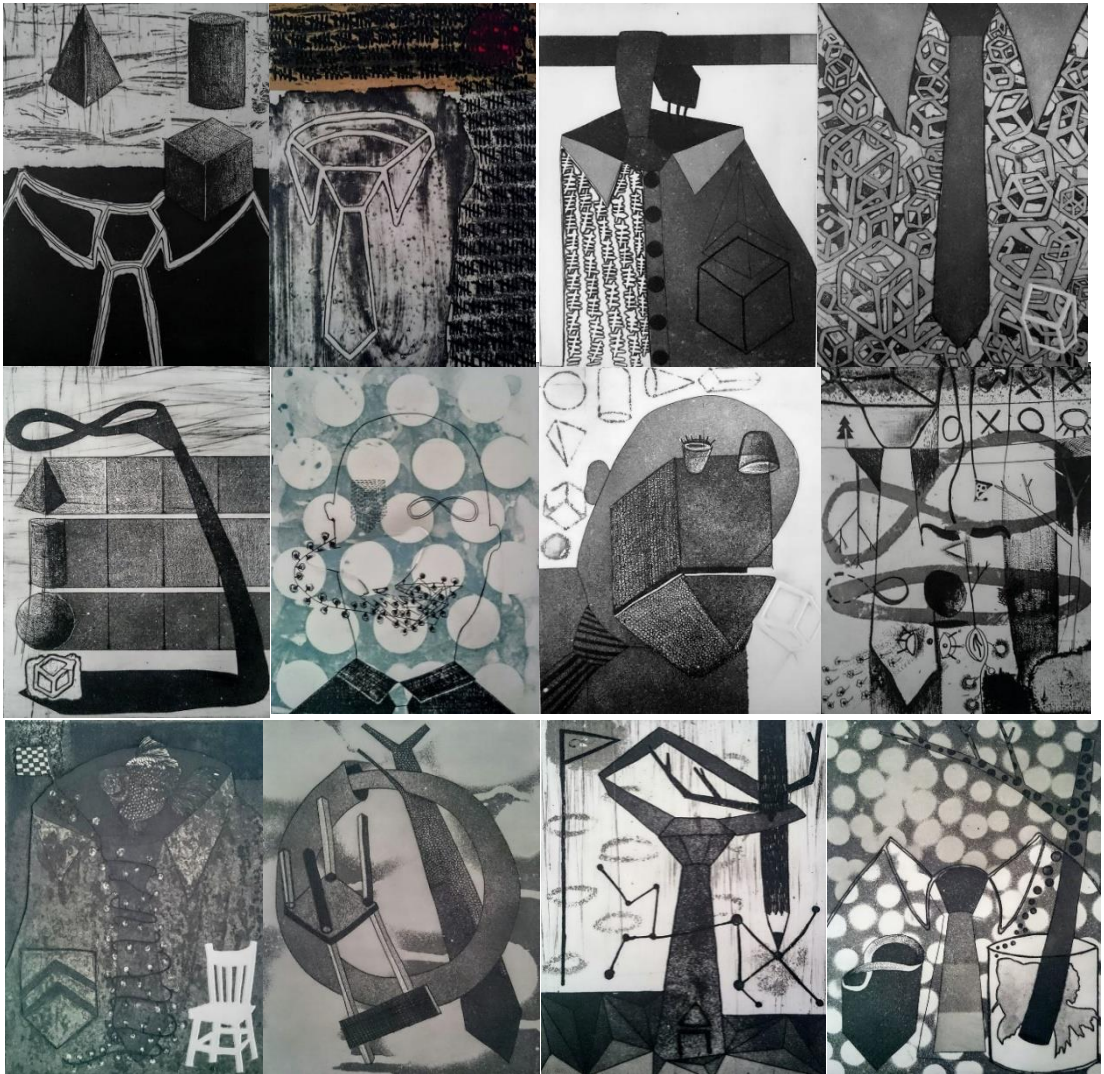
บ้าน

เทคนิค

ภาพพิมพ์กัดกรด (Etching)

ขนาด

แปดแผ่นตามพื้นที่

ชื่อผลงาน

ทำงาน

เทคนิค

ภาพพิมพ์กัดกรด (Etching)

ขนาด

แปลผันตามพื้นที่

ชื่อผลงาน

จำเจ

เทคนิค

ภาพพิมพ์กัดกรด (Etching)

ขนาด

แปดแผ่นตามพื้นที่

ชื่อผลงาน

พิมพ์

เทคนิค

ภาพพิมพ์กัดกรด (Etching)

ขนาด

แปลผันตามพื้นที่

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายมารุต ถาวรรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	29 มิถุนายน 2526
ที่อยู่	74/21 หมู่ 8 ซอยวัดเขมา ถนนพิบูลสงคราม 3 ต.สวนใหญ่ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000
เบอร์โทร	085-218-5130
E-Mail	marute1983@gmail.com
ประวัติการศึกษา	
2543	โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม
2546	ไทยวิจิตรศิลป์อาชีวะ
2550	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาวิจิตรศิลป์
เกียรติประวัติ /ประวัติการแสดงผลงาน	
2549	- ร่วมแสดงศิลปกรรม MINI MINI ART, Hof Art Gallery, กรุงเทพฯ - ร่วมแสดงศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” บริษัทโตชิบา ครั้งที่ 18
2550	- ร่วมแสดงงาน “No Picnic Printed Exchange” Art Exhibition KMITL- Nagoya University Of Art ละลานตาไฟน์อาร์ต, กรุงเทพฯ - ร่วมแสดงงานศิลปกรรมรุ่นเยาว์ร่วมสมัยครั้งที่ 24
2551	- รางวัลเกียรติคุณ อันดับ 3 เหรียญทองแดง (ภาพพิมพ์) การแสดง ศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 54 - ร่วมแสดงศิลปกรรมร่วมสมัยของศิลปินรุ่นเยาว์ ครั้งที่ 25 - ร่วมแสดงศิลปกรรม “นำสิ่งที่ดีสู่ชีวิต” บริษัทโตชิบา ครั้งที่ 20